

Európska
komisia

PANORAMA

LETO 2017 / č. 61

**Politika súdržnosti
sa pozerá do budúcnosti**

ŠPECIÁLNE VYDANIE

*Regionálna
a mestská
politika*

PANORAMA

EDITORIÁL.....	03
Jüri Ratas , premiér Estónskej republiky.....	04
KOBERGECIA SA VRACIA	06
Brigitte Zypries , spolková ministerka pre hospodárske záležitosti a energetiku (DE).....	08
Harris Georgiades , minister financií (CY)	09
Günther Oettinger , európsky komisár pre rozpočet a ľudské zdroje.....	10
Paul Magnette , ministerský predseda Valónska (BE).....	12
Stavros Arnautakis , regionálny guvernér Kréty (EL).....	13
Lena Micko , predsedníčka Švédskeho združenia miestnych orgánov a regiónov (SE).....	14
František Lukl , predseda Zväzu miest a obcí Českej republiky (CZ).....	15
REGIONÁLNE UKAZOVATELE V EUROBAROMETRI JARNÝ PRIESKUM.....	16
Mari Kiviniemi zástupkyňa generálneho tajomníka OECD	18
Andrzej Porawski , výkonný riaditeľ Združenia poľských miest (PL).....	20
Iskra Mihaylova , predsedníčka výboru EP REGI.....	21
Kalev Härk , primátor Valgy (EE), a Vents Armands Krauklis , primátor Valky (LV)	22
Xavier Valderrama , koordinátor európskych projektov mestského rozvoja, radnica Santa Coloma de Gramenet (ES).....	23
Michael Storper , profesor ekonomickej geografie na Londýnskej škole ekonómie (UK).....	24
INTELEKTUÁLNA ŠPECIALIZÁCIA SA DOPŔŇA S INOVÁCIU.....	26

Prof. Dominique Foray , predseda katedry ekonómie a riadenia inovácie, École Polytechnique Fédérale de Lausanne (CH)	28
Emma Marcegaglia , predsedníčka BusinessEurope.....	29
Kevin Morgan , profesor v odbore verejnej správy a rozvoja a dekan pre angažovanosť na Cardiffskej univerzite (UK)	30
Neil Bradford , PhD, predseda katedry politických vied Huron University College, Western University (CA).....	31
Mario Monti , predseda skupiny na vysokej úrovni pre vlastné zdroje.....	32
INFORMAČNÉ MIESTO 3: UKAZOVATELE PRE EŠIF.....	34
Eleni Marianou , generálna tajomníčka CPMR	36
Robin Huguenot-Noël , a Alison Hunter , European Policy Centre	37
Daniël Termont , primátor Gentu a predseda EUROCITIES.....	38
Leo Williams , riaditeľ Európskej siete proti chudobe.....	39
Karl-Heinz Lambertz , predseda Združenia európskych pohraničných regiónov.....	40
Michiel Rijsberman , spravodajca AER pre politiku súdržnosti po roku 2020.....	42
Karen Coleman , hlásateľka/novinárka/moderátorka.....	43
EURÓPSKY TÝŽDEŇ REGIÓNNOV A MIEST 2017.....	44
INTERREG VOLUNTEER YOUTH.....	46
ŠTUDENTI O PROJEKTOCH INTERREG NA MALTE	48
NOVINKY V KRÁTKOSTI.....	50
PROGRAM.....	51

Vážení čitatelia,

Fórum o súdržnosti, ktoré sa konalo v Bruseli 26. – 27. júna, bolo dôležitým míľnikom diskusie o politike súdržnosti po roku 2020 (#EU7CF).

V tomto špeciálnom vydaní časopisu *Panorama* dávame slovo zástupcom z inštitúcií EÚ, národných vlád, regionálnych orgánov, rôznych združení a univerzít. Radi by sme sa im poďakovali za ich príspevky. V prípade záujmu nám aj vy môžete poslať svoje postrehy (max. 300 slov), ktoré zverejníme v budúcom čísle časopisu v sekcii „Vašimi slovami“.

V tomto vydaní sú viackrát spomenuté stratégie pre inteligentnú špecializáciu a mnohí ľudia zdôrazňujú ich význam, pričom by uvítali ďalší rozvoj tejto koncepcie. K tejto téme sa

podrobnejšie vrátíme v septembrovom čísle, ktoré vyjde tesne pred Európskym týždňom regiónov a miest. Takisto by nás zaujímal váš názor na túto tému: vaše skúsenosti, výsledky, nádeje, pochybnosti a návrhy.

Pošlite nám svoje reakcie na adresu regio-panorama@ec.europa.eu **a zapojte sa do diskusie!**

Príjemné čítanie

AGNÈS MONFRET

Vedúca oddelenia pre komunikáciu, Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku, Európska komisia

EDITORIÁL

Nachádzame sa v prevratnom historickom období nášho kontinentu. V uplynulých rokoch sa Európa musela vysporiadať s niekoľkými krízami – hospodárskou, finančnou a politickou.

Napriek tomu si myslím, že budúci historici budú hovoriť, že tieto krízy poslúžili ako katalyzátor a prinútili Európu a Európanov, aby si položili kľúčové otázky: Aká má byť Európa budúcnosti? Čo má robiť? A ako?

Najväčšia chyba, akej sa môžeme dopustiť, je vnímať Európu a jej úspechy ako samozrejmosť. Politiku súdržnosti vidím ako cement, ktorý spája naše spoločné hodnoty a ciele; ako skalu, na ktorej stojí to, čo sme vybudovali a čo nám svet závidí. Preto sa toto číslo časopisu *Panorama* zameriava na obdobie po roku 2020, a teda na politiku súdržnosti zajtrajška.

V tomto čísle sa dočítate o názoroch množstva ľudí z rozličných prostredí vrátane môjho kolegu Günthera Oettingera, komisára zodpovedného za rozpočet EÚ. *Panorama* istým spôsobom otvára širokú diskusiu o budúcnosti našej politiky súdržnosti.

Fórum o súdržnosti, ktoré sa konalo 26. a 27. júna, nám takisto umožnilo debatovať o budúcnosti tejto politiky cez osobnú výmenu názorov, ktoré sa, samozrejme, niekedy rozchádzajú, na to, ako by mala vyzeráť budúca politika súdržnosti. Naším cieľom a zámerom je vytvoriť politiku súdržnosti, ktorá sa stará

o všetkých, je jednoduchá, rýchla, nákladovo účinná, pružnejšia a schopná podporovať viac reforiem v členských štátoch. Snažíme sa to zabezpečiť prostredníctvom väčšieho počtu stimulov a menšieho dôrazu na sankcie.

V našich úvahách o nasledujúcom desaťročí musíme pamätať na jednu dôležitú vec, ktorou je naša povinnosť voči všetkým Európanom byť čo najbližšie k ich potrebám.

A musíme zabezpečiť, aby každý bez ohľadu na svoje bydlisko mohol konkrétne využívať prínosy súvisiace s Úniou a prístupom k rovnakým príležitostiam.

Politika súdržnosti je Európa v najlepšom stave, Európa, ktorá sa stará a Európa, ktorá buduje lepšiu budúcnosť pre svoje deti. ■

CORINA CREȚU

Európska komisárka pre regionálnu politiku

Spoločné príležitosti doma aj v zahraničí

Estónsko sa pripravuje na prevzatie predsedníctva EÚ koncom tohto roka. Jüri Ratas, premiér Estónskej republiky vysvetľuje, aký význam má politika súdržnosti pre jeho krajinu a jej občanov, a aký prínos môže mať v budúcnosti pre Európu ako celok.

Aký význam mali finančné prostriedky politiky súdržnosti EÚ pre estónskych občanov, odkedy Estónsko vstúpilo do EÚ?

Politika súdržnosti EÚ výrazne prispela k hospodárskemu rozvoju a konkurencieschopnosti Estónska. Spoločne s vnútroštátnym finančným krytím politika súdržnosti umožnila dôležité štrukturálne zmeny, ktoré by sa inak realizovali veľmi ťažko alebo by dokonca boli nemožné. Naše skúsenosti dosvedčujú, že politika súdržnosti v spojení so zdravou hospodárskou politikou vedie ku konvergencii, ktorá je hlavným cieľom tejto politiky.

Estónci tiež denne pociťujú mnohé veľmi praktické výsledky finančných prostriedkov politiky súdržnosti. Občania majú napríklad lepší prístup k čistej pitnej vode, lepším cestám a službám železničnej dopravy a lepší prístup k rýchlym širokopásmovým službám v celom Estónsku. Vďaka finančným prostriedkom EÚ sa 99% verejného sektora v súčasnosti zaobíde bez papiera, čo Estóncom

umožnilo vybavovať väčšinu bežných záležitostí so štátom cez internet. Finančné prostriedky politiky súdržnosti podporili rast vývozu a inováciu, keďže sa zvýšil počet vývozných podnikov a spoločnosti venujú väčšiu pozornosť inovácii a vývoju výrobkov. Mnoho škôl, univerzít a nemocníc bolo zmodernizovaných. Finančné prostriedky politiky súdržnosti pomohli nájsť prácu 95 000 osobám. Estónci teda veľmi bytostne pociťujú prínosy finančných prostriedkov politiky súdržnosti, ktoré pomáhajú vytvárať a udržiavať pracovné miesta, zvyšovať produktivitu a podporovať konvergenciu Estónska.

Aké prínosy pociťilo Estónsko od pristúpenia k EÚ v rámci spolupráce s ostatnými členskými štátmi a regiónmi EÚ? Máte nejaké príklady získaných poznatkov, ktoré Estónsko uplatňuje?

Spolupráca s ostatnými členskými štátmi má zásadný význam pri zdolávaní výziev, ktoré prekračujú hranice a týkajú sa viacerých štátov. Dobrým príkladom sú

programy európskej územnej spolupráce. Sú dôležité pre regióny a organizácie, keď čelia konkrétnym regionálnym cezhraničným výzvam, ako je ochrana Baltského mora, alebo keď hľadajú riešenia na spoločné celoeurópske problémy v rôznych oblastiach, ako je napr. energetická účinnosť.

Súvislé fyzické a digitálne prepojenia umožňujú členským štátom naplno využívať hospodárske výhody jednotného trhu a zvyšovať konkurencieschopnosť Únie. Máme dobré skúsenosti a hmatateľné výsledky, pokiaľ ide o rozvoj cezhraničných digitálnych služieb, napr. medzi Estónskom a Fínskom, pričom tu vidíme veľký potenciál pre celú Európu. Rozvoj novej vysokorýchlostnej železnice s európskym rozchodom Rail Baltic je príkladom spolupráce nielen s bezprostrednými susedmi, ale aj s ostatnými štátmi, ktorých sa týka výstavba tohto chýbajúceho úseku hlavnej železničnej siete EÚ. Naučili sme sa pri nej, že je nutné dospieť k spoločnému pochopeniu výhod takýchto projektov pre občanov a podniky v jednotlivých krajinách.

REPUBLIC OF ESTONIA
GOVERNMENT

“EÚ nepotrebuje len hovoriť jedným hlasom, ale aj jednotne konať, pretože jednota preukazuje svoju skutočnú hodnotu v skutkoch.”

v práci na tzv. nariadení omnibus, ktoré sa sústreďuje na zjednodušenie politiky. Ide o pomerne zložitý spis, no spravíme všetko pre to, aby sme ho posunuli vpred.

Ako sa podľa vás budú vyvíjať priority politiky súdržnosti a realizačné mechanizmy po roku 2020? Čo očakávate od fóra o súdržnosti, ktoré sa uskutoční koncom júna v Bruseli?

Keďže politika súdržnosti je jediná politika EÚ, ktorá poskytuje stabilitu a finančné prostriedky na dlhodobé štrukturálne reformy, je zásadnou oblasťou politiky EÚ. Bez nej by veľa reforiem a veľká časť hospodárskeho pokroku v členských štátoch a regiónoch stagnovali. Keď sa rozprávame o tom, ako zefektívniť politiku súdržnosti, musíme sa zamyslieť nad jej zjednodušením a nad tým, ako ju viac založiť na výsledkoch, ako aj nad jej harmonizáciou v rámci politiky a s ostatnými nástrojmi financovania EÚ. Júnové fórum o súdržnosti je ideálnou príležitosťou na diskutovanie o tom, ako nastaviť politiku súdržnosti v čo najlepší prospech Európy. ■

V druhom polroku 2017 predsedá Estónsko Rade EÚ, a to po prvýkrát od jeho pristúpenia v roku 2004. Ako Estónsko vníma túto príležitosť?

Predsedníctvo Estónska v Rade EÚ prichádza v rozhodujúcom čase pre EÚ. EÚ nepotrebuje len hovoriť jedným hlasom, ale aj jednotne konať, pretože jednota preukazuje svoju skutočnú hodnotu v skutkoch. Počas nášho predsedníctva sa budeme usilovať posilniť sa do budúcnosti, aby sa výhody vyplývajúce z EÚ dostali do každej krajiny, mesta, obce a rodiny. Úloha predsedníctva sa spája s veľkou zodpovednosťou, pretože EÚ sa stala neoddeliteľnou súčasťou nášho bežného života.

Aké výzvy predstavuje predsedníctvo pre vašu krajinu a ako ovplyvnili stanovovanie priorít predsedníctva?

Hlavným cieľom Estónska počas predsedníctva je zachovať jednotu a rozhodnosť EÚ. EÚ je postavená na štyroch základných slobodách a na spoločnom chápaní mieru a blahobytu. So zohľadnením týchto skutočností je cieľom estónskeho predsedníctva

pracovať s otázkami, ktoré pomáhajú budovať a propagovať Európu s otvoreným a inovačným hospodárstvom, udržiavať bezpečnosť a ochranu v Európe, presadzovať digitálnu Európu a voľný pohyb údajov a zabezpečiť, aby činnosti EÚ boli začleňujúce a udržateľné.

Aké sú priority predsedníctva Estónska v oblasti politiky súdržnosti a ako budete postupovať?

V oblasti politiky súdržnosti máme dve hlavné priority. Prvou je pokročiť v diskusiách o budúcnosti politiky súdržnosti na pôde Rady. Tešíme sa na 7. správu o súdržnosti, návrhy skupiny na vysokej úrovni pre zjednodušenie pod vedením Siima Kallasa, diskusný dokument o budúcnosti financií EÚ a ďalšie dokumenty. Druhou prioritou je pokračovať

“Estónci denne pociťujú mnohé veľmi praktické výsledky finančných prostriedkov politiky súdržnosti.”

Regióny EÚ opäť konvergujú

Tento článok dosvedčuje, ako sa od roku 2000 zmenili regionálne rozdiely v EÚ. EÚ sa zaviazala znižovať tieto rozdiely a z politiky súdržnosti poskytuje väčšiu podporu menej rozvinutým regiónom, aby im pomohla dohnáť ostatných. Podrobnejší rozbor bude obsahovať nasledujúca 7. správa o súdržnosti.

Podľa najnovších údajov, ktoré uverejnil Eurostat, v roku 2015 viac ako jeden zo štyroch obyvateľov EÚ (27 % celkového obyvateľstva EÚ) žil v regióne s HDP na obyvateľa (PPS) nižším ako 75 % priemeru EÚ (pozri mapu).

Väčšina týchto regiónov sa nachádza v členských štátoch strednej a východnej EÚ, ale aj v Grécku, južnom Taliansku, Portugalsku a niekoľkých najvzdialenejších regiónoch. Všetky regióny v Bulharsku a Rumunsku okrem regiónov hlavných miest Yugozapaden a București-Ilfvov vykazujú nižšie úrovne ako 50 % priemeru EÚ.

V rokoch 2000 až 2015 sa vo všetkých regiónoch členských štátov strednej a východnej Európy zvýšilo HDP na obyvateľa oproti priemeru EÚ. Veľké zvýšenie sa vo všeobecnosti vyskytuje v regiónoch hlavných miest, ako napr. v Bulharsku a Rumunsku,

v ktorých sa HDP na obyvateľa zdvojnásobil oproti priemeru EÚ, a na Slovensku, v ktorom sa takmer zdvojnásobil.

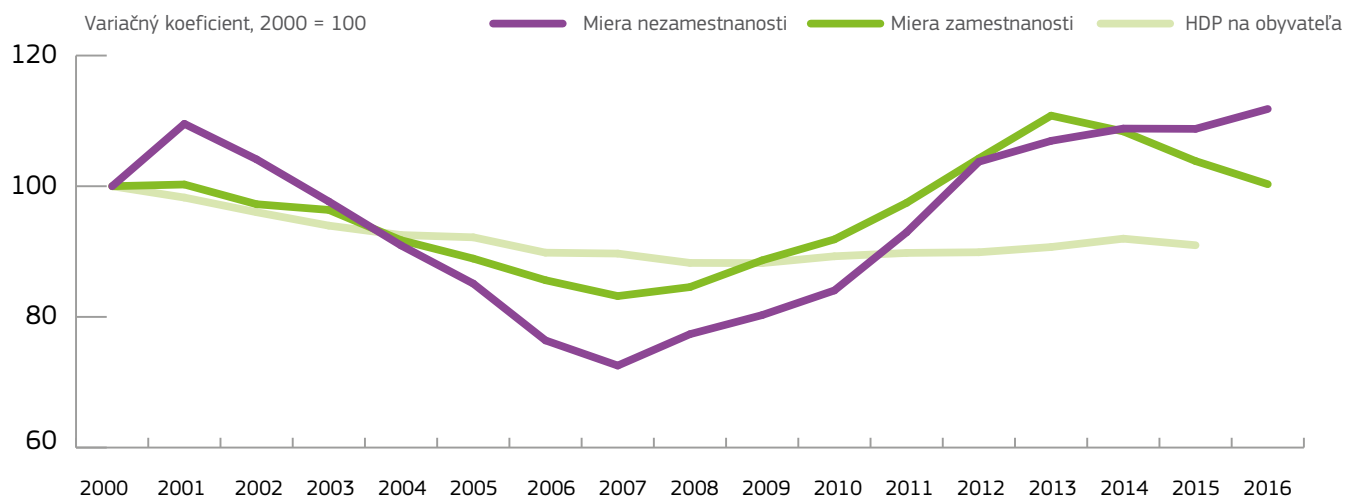
V dôsledku hospodárskej krízy sa situácia v gréckych regiónoch zhoršila. V roku 2011 mali štyri z 13 regiónov HDP na obyvateľa vyššie ako 75 % priemeru EÚ. V roku 2015 to platilo len pre dva: región hlavného mesta Attiki (95 %) a Notio Aigaio (75 %). Taliansko takisto počas krízy trpelo. V roku 2011 päť regiónov vykázalo HDP na obyvateľa nižšie ako 75 % priemeru EÚ, zatiaľ čo v roku 2015 to platilo pre sedem regiónov.

V Portugalsku sa hranica 75 % prekročila len v dvoch regiónoch, a to v metropolitnej oblasti Lisabonu (103 %) a Algarve (79 %) s veľmi malou zmenou od roku 2011.

Konvergencia sa vracia

Z najnovších údajov o HDP vyplýva pokrok konvergenzie vo všetkých európskych regiónoch, ktorú kríza prerušila, ale pomaly sa znova rozbieha. Pred krízou sa rozdiely medzi regionálnymi hospodárstvami v EÚ znižovali (variačný koeficient regionálneho HDP na obyvateľa poklesol o 12 % v rokoch 2000 až 2008). Prispeli k tomu najmä regióny s najnižším HDP na obyvateľa, ktoré rástli rýchlejšie ako priemer a dobiehali prosperujúcejšie regióny.

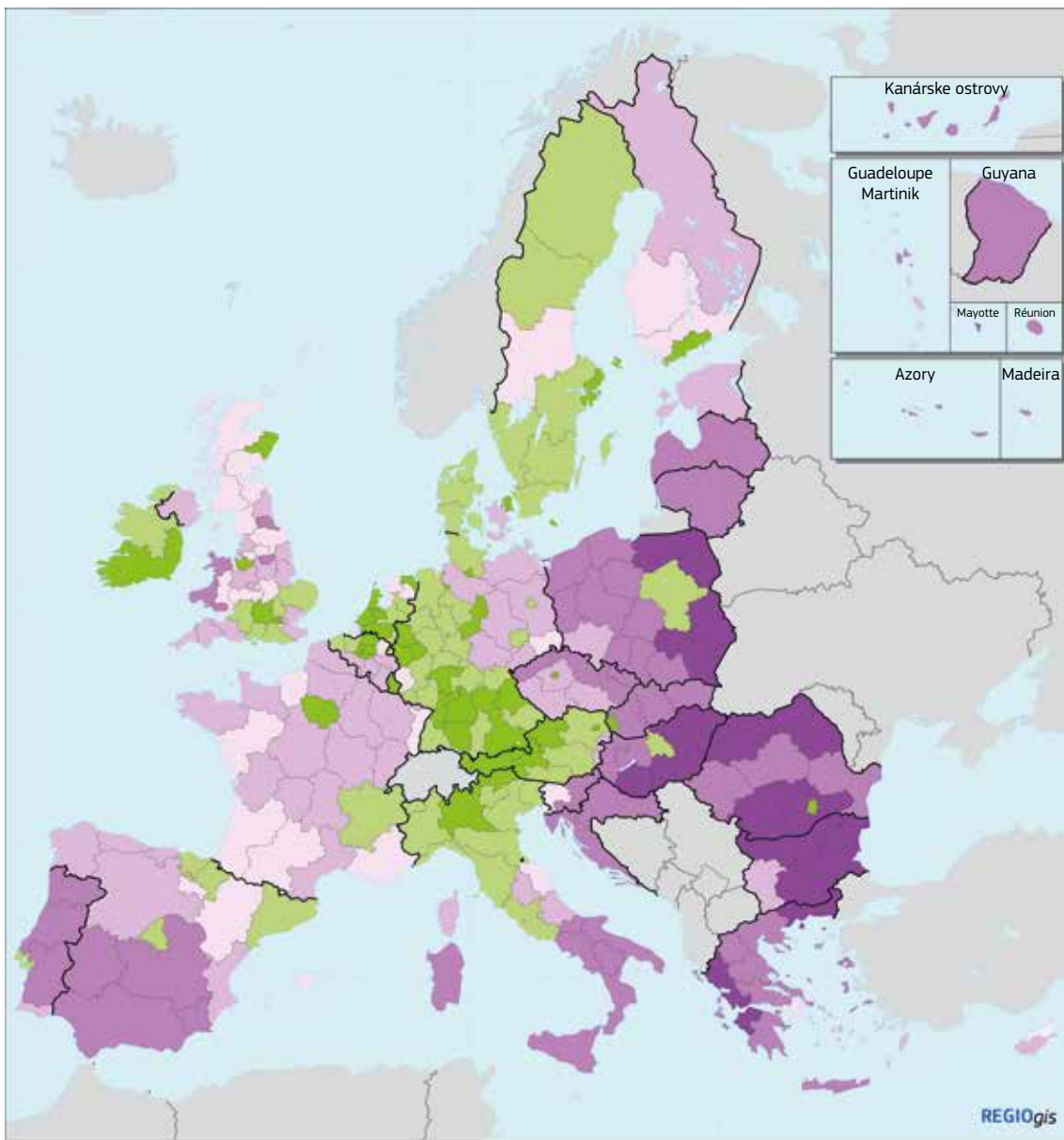
VARIAČNÝ KOEFICIENT HDP NA OBYVATEĽA, MIERA ZAMESTNANOSTI (20 – 64), MIERA NEZAMESTNANOSTI, EÚ-28 REGIÓNY NUTS 2, 2000 – 2016

Zdroj: Eurostat a výpočty GR REGIO

Kríza zrejme ukončila tento trend a v rokoch 2008 až 2015 sa regionálne rozdiely mierne zväčšili (variačný koeficient stúpol o 4%), no udržali sa výrazne pod úrovňou z roku 2000. Medzi rokmi 2014 a 2015 sa rozdiely začali opäť zmenšovať, no zatiaľ je príliš skoro na tvrdenia, či sa tento trend udrží.

Rozdiely v miere zamestnanosti sa znižujú od roku 2013, hoci tomu predchádzalo výrazné zvýšenie v dôsledku krízy. Rozdiely tu stále pretrvávajú výrazne nad úrovňami pred krízy. Naproti tomu rozdiely v regionálnej miere nezamestnanosti sa neustále zväčšujú, no od roku 2012 sa zväčšovanie spomalilo. ■

HDP na obyvateľa (PPS, 2015)

Index, EU28 = 100

- < 50
- 50 - 75
- 75 - 90
- 90 - 100
- 100 - 125
- >= 125

Hodnoty za dva regióny Írska boli odhadnuté pomocou národnej hodnoty.

Zdroj: Eurostat, GR REGIO

© EuroGeographics – Združenie pre administratívne hranice

Požiadavky na budúcu politiku súdržnosti EÚ

V čase, keď sú mnohí ľudia euroskeptici a keď čelíme novým celosvetovým výzvam, má európska politika súdržnosti čoraz väčší význam. Je vyjadrením nášho spoločenstva založeného na spoločných hodnotách a solidarite, ktoré existuje medzi členskými štátmi a Európskou úniou. Vo všetkých členských štátoch a regiónoch má množstvo projektov priamy miestny vplyv.

Brigitte Zypries
spolková ministerka pre
hospodárske záležitosti
a energetiku Nemecka

Už teraz je zrejme, že budúci viacročný finančný rámec EÚ bude čeliť osobitným výzvam. Príslušne k tomu sa určitým spôsobom zmení nastavenie váh európskej politiky. Vzhľadom na pravdepodobné zníženie finančných prostriedkov a následnú potrebu škrtov budú musieť prispieť všetky oblasti výdavkov a politika súdržnosti nie je žiadnou výnimkou. Pomoc zo štrukturálnych a investičných fondov EÚ bude musieť byť v budúcnosti lepšie integrovaná a efektívnejšia ako kedykoľvek predtým.

Politika súdržnosti zohráva zásadnú úlohu pri posilňovaní hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti EÚ, a preto bude aj naďalej mimoriadne významnou investičnou oblasťou a kľúčovým prvkom hospodárskej politiky a politiky zamestnanosti EÚ. V budúcnosti sa z politiky súdržnosti budú aj naďalej podporovať všetky regióny v EÚ, ktoré sa rozlišujú podľa ich príslušného štrukturálneho rozvoja a regionálnych potrieb. Najdôležitejším cieľom preto zostáva znižovanie nevyriešených problémov v závažne znevýhodnených regiónoch. Zároveň by však politika súdržnosti mala poskytovať finančné prostriedky, ktoré regiónom pomôžu efektívne riešiť nové výzvy, ako je migrácia a demografická zmena. V rámci cieľov jednotlivých fondov politika súdržnosti podporuje inteligentný, udržateľný, inovačný a inkluzívny rast a zamestnanosť. Plánujeme pokračovať vo väčšom tematickom združovaní, ktoré bolo zavedené v súčasnom období financovania.

Politika súdržnosti môže byť dlhodobo úspešná, len ak budeme zároveň poskytovať správne rámcové makroekonomické podmienky. V budúcnosti by sa teda mal klásť dôraz na štrukturálne reformy v členských štátoch, pretože si vyžadujú väčšiu podporu. V tejto súvislosti môžu štrukturálne fondy EÚ slúžiť ako významná páka pre potrebné štrukturálne reformy. Na tento účel musíme užšie prepojiť politiku súdržnosti s hospodárskou koordináciou EÚ a zaviesť účinné stimuly pre štrukturálne reformy. Z nášho hľadiska si to vyžaduje posilnenie *ex ante* kondicionalít, ale aj užšie a systematickejšie prepojenie s odporúčaniami pre jednotlivé krajiny, ktoré sa môžu poskytovať prostredníctvom politiky súdržnosti.

Je zrejme, že treba zjednodušiť požiadavky na existujúci systém riadenia a kontroly. Preto by malo väčší zmysel zjednodušiť podporu v existujúcom právnom rámci, a nie znova oznámiť úplnú zmenu systému. To zahŕňa nový, rozlišovací prístup. Na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií by sa veľké rozdiely medzi jednotlivými členskými štátmi mali riešiť lepšie ako v súčasnosti. ■

“Politika súdržnosti môže byť dlhodobo úspešná, len ak budeme zároveň poskytovať správne rámcové makroekonomické podmienky.”

Bundesministerium
für Wirtschaft
und Energie

Názory Cypru na politiku súdržnosti po roku 2020

Súčasná a budúce diskusie o politike súdržnosti v období po roku 2020 sa uskutočňujú v úplne inej atmosfére ako rozhovory, ktoré sa viedli o období rokov 2014 – 2020.

Hodnotenie viacročného finančného rámca v polovici trvania, debaty o budúcnosti výdavkov a financovaní EÚ po roku 2020 a nadchádzajúce rokovania o Brexite vytvárajú zložité a jedinečné podmienky pre diskusiu o budúcnosti politiky súdržnosti.

Politika súdržnosti po roku 2020 by sa mala aj naďalej zameriavať na znižovanie regionálnych rozdielov. Na zabezpečenie tohto úsilia musí relatívna váha politiky súdržnosti v nadchádzajúcom VFR po roku 2020 zostať vysoká. Význam zachovania silnej politiky súdržnosti je očividný najmä v malých členských štátoch, ako je Cyprus, kde nežiaduce účinky nedávnej hospodárskej a menovej krízy vážne narušili jeho konkurencieschopnosť a rastový potenciál a vyžiadali si prísne rozpočtové obmedzenia.

Budúca politika súdržnosti by sa mala aj naďalej venovať rozdielom, ale súčasne by mala byť schopná riešiť rôzne sociálne, územné a hospodárske záležitosti v členských štátoch. V tejto súvislosti by sa v nadchádzajúcich diskusiách o mechanizme pridelovania budúcej politiky súdržnosti a o jej tematickom združovaní mali takisto preskúmať nové možnosti, ako je zavedenie osobitného kritéria prepojeného s vnútroštátnymi či regionálnymi potrebami a zvláštnosťami.

Zároveň by sa mal aj v období po roku 2020 rozvíjať trend ďalšieho zosúladenia politiky súdržnosti so širšími cieľmi EÚ v oblasti rastu a zamestnanosti. Preto by sa mal dodatočne posilniť súlad a jednotnosť s európskym semestrom.

Pokiaľ ide o budúce spôsoby financovania, čoraz väčší prúd smerujúci k intenzívnejšiemu využívaniu finančných nástrojov poskytuje dobrý základ na zameranie investícií na priority EÚ. Finančné nástroje preberú v období po roku 2020 významnejšiu úlohu vzhľadom na výhody, ktoré poskytujú, či už z hľadiska efektívnosti alebo udržateľnosti verejných finančných prostriedkov.

Harris Georgiades
minister financií
Cyprus

Ďalšou výzvou pre budúcu politiku súdržnosti bude väčšmi zviditeľniť svoju výkonnosť širšej spoločnosti. O relevantnosti politiky pre hospodárske a sociálne hľadiská bežného života občanov by sa malo komunikovať dôslednejšie, a predovšetkým v členských štátoch na okraji EÚ.

Aktuálne úsilie o zjednodušenie postupov politiky súdržnosti a zoštíhlenie požiadaviek na kontrolu, monitorovanie a podávanie správ takisto prispeje k tomu, aby politika súdržnosti bola prístupnejšia pre občanov a menej naháňala strach, pokiaľ ide o postupy a byrokráciu. ■

„Finančné nástroje nadobudnú v období po roku 2020 významnejšiu úlohu vzhľadom na výhody, ktoré poskytujú, či už z hľadiska efektívnosti alebo udržateľnosti verejných finančných prostriedkov.“

Κυπριακή Δημοκρατία

Spoločné prekonávanie hospodárskych a politických výziev

Günther Oettinger, európsky komisár
pre rozpočet a ľudské zdroje uvažuje
o budúcej úlohe politiky súdržnosti
v rozpočte EÚ.

*Ako možno nasledujúce obdobie
financovania lepšie previazať
s aktuálnymi politickými
a hospodárskymi výzvami?*

Práve to by sme sa mali dozvedieť v procese úvah o budúcnosti EÚ-27, ktorý začala Komisia. S kolegyňou komisárkou Crețuovou pripravujem diskusný dokument o budúcnosti financií EÚ. Prispieje do diskusie o budúcnosti Európy zároveň s ostatnými dokumentmi o politických a hospodárskych prioritách EÚ: sociálny rozmer Európy, globalizácia, obrana a budúcnosť hospodárskej a menovej únie. Predstavujú sa v ňom rôzne problémy, možnosti a kompromisy, ktoré možno budeme musieť riešiť v závislosti od scenárov, ktoré si zvolíme pre budúcnosť EÚ.

Chcem, aby to bola pozitívna diskusia. Verím, že je to možné, pokiaľ sa rozpočet EÚ lepšie zladí s politickými prioritami a zameria sa na programy a oblasti politiky s jednoznačnou európskou pridanou hodnotou. Mali by sme sa riadiť zásadou „žiadne vynaložené euro bez pridanej

“ Za mimoriadne povzbudivé považujem spoločné uznanie kľúčovej úlohy rozpočtu EÚ pri budovaní Európy, to, že prináša stabilitu a je vyjadrením solidarity a hodnoty spoločného úsilia. ”

hodnoty EÚ“, čo dosvedčuje, že Európe sa najlepšie podarí prekonať hospodárske a politické výzvy spoločne.

Akú úlohu bude mať podľa vás politika súdržnosti po roku 2020 pri podpore rastu európskeho hospodárstva?

Politika súdržnosti je hnacou silou hospodárskeho rastu a pracovných miest a mnohým regiónom pomohla v rozvoji. Preto má jednoznačne európsku pridanú hodnotu. Počas a v nadväznosti na hospodársku a finančnú krízu pomohla predísť veľkému narušeniu v mnohých regiónoch. Takže táto politika by mala

zostať významnou súčasťou budúceho rozpočtu EÚ. Mali by sme sa však zamyslieť, či môžeme viac posilniť jej pridanú hodnotu EÚ tak, že sa bude stále viac zameriavať na projekty, ktoré výrazne prispievajú k prioritám EÚ, a predovšetkým k rastu a pracovným miestam. Významná otázka znie, či by sme sa mali viac zameriavať na regióny v núdzi. Musíme sa zamyslieť, ako môžeme pomôcť regiónom, ktoré sú silne zasiahnuté globalizáciou a technologickou zmenou. A napokon musíme pamätať na zjednodušenie jej vykonávacích pravidiel, aby sa pre všetkých znížila administratívna záťaž.

“*Je nutné účinne komunikovať o výsledkoch politiky súdržnosti. Je to spoločná zodpovednosť s členskými štátmi, miestnymi a regionálnymi orgánmi.*”

Vzhľadom na skúsenosti zo súčasnosti som takisto presvedčený, že politika súdržnosti je najúčinnnejšia, keď sa kombinuje s vnútroštátnym hospodárskym rámcom vedúcim k rastu, t. j. keď sa vykonávajú potrebné štrukturálne reformy, aby sa zabezpečila prítomnosť vhodného právneho rámca, administratívnej kapacity a podnikateľského prostredia. Preto sa domnievam, že v nasledujúcom finančnom rámci by sa mala posilniť väzba medzi politikou súdržnosti a širším programom hospodárskeho riadenia.

Ako by politika súdržnosti mohla pomôcť EÚ opätovne nadviazať kontakt s občanmi?

Najlepší spôsob, akým môže politika súdržnosti preukázať svoju hodnotu občanom EÚ, je pokryť ich potreby a očakávania: zabezpečiť pracovné miesta a rast a prispievať k riešeniu nových priorít, ako sú energetická bezpečnosť, migrácia a obrana a bezpečnosť.

Samozrejme, je tiež nutné účinne komunikovať o výsledkoch politiky súdržnosti. Komunikácia je spoločná zodpovednosť s členskými štátmi, miestnymi a regio-

nálnymi orgánmi. Predpisy síce obsahujú zákonnú požiadavku na poskytovanie informácií o projektoch financovaných z politiky súdržnosti, no zároveň je dôležité nájsť správne distribučné kanály a zamerať sa na správne publikum, aby sa zaistilo doručenie posolstva o výhodách európskej podpory.

Konkrétne opatrenia, ktoré sa majú prijať, musia využívať všetky existujúce nástroje, spolupracovať s vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi, a takisto vyvážené využívať kampane v médiách a na sociálnych sieťach, verejné diskusie či podujatia, prostredníctvom ktorých sa zvyšuje povedomie a ktoré súčasne poskytujú ľuďom priestor na spätnú väzbu.

Rôzni ľudia a združenia s rôznymi záujmami vyjadrili svoje názory na budúci viacročný finančný rámec (VFR). Všimli ste si nejaké spoločné prúdy v týchto stanoviskách, a ak áno, aké?

Za mimoriadne povzbudivé považujem spoločné uznanie kľúčovej úlohy rozpočtu EÚ pri budovaní Európy, to, že prináša stabilitu a je vyjadrením solidarity a hod-

noty spoločného úsilia. Požiadavka na vytvorenie rozpočtu, ktorý bude lepšie reagovať na meniace sa politické priority a na jeho priblíženie občanom EÚ, je určite spoločný prúd.

Sú to istotne právoplatné očakávania, ale existujú rôzne spôsoby a rôzne názory na to, ako ich dosiahnuť. V tejto fáze nemám žiadne vopred vytvorené predstavy o tom, ako by mal vyzeráť budúci VFR... jednoducho je na to priskoro. Samozrejme, mám svoje preferencie, ale v prvom rade zostávam otvorený všetkým názorom všetkých zainteresovaných strán a výsledkom verejnej diskusie o budúcnosti EÚ-27. ■

Politika súdržnosti: skutočná pridaná hodnota pre regióny

Vzhľadom na aktuálnu nespokojnosť v Európe, ak sa pozrieme na mnohé aktuálne krízy, ktoré ňou zmietajú, musí Európska únia stavať na svojich najúčinnnejších politikách. Ich ťažiskovým prvkom je politika súdržnosti a viackrát sa preukázala ako jedna z mála politik, ktorá je schopná pomôcť obnoviť pozitívny verejný obraz EÚ.

Paul Magnette
ministerský predseda Valónska

V programe na roky 2014 – 2020 sa posilnila Únia ako hlavný investičný nástroj a ako kľúčový mechanizmus na vykonávanie európskej agendy. Politika súdržnosti pôsobí ako katalyzátor verejných a súkromných investícií v európskych projektoch s vysokou pridanou hodnotou a v partnerstvách v celej Únii. Týmto spôsobom umožňuje vytvorenie väčšej solidarity medzi EÚ, členskými štátmi a ich regiónmi, a najmä medzi regiónmi, podnikmi a občanmi.

Fórum je teda pre Valónsko príležitosťou, aby vyzdvihlo pridanú hodnotu, ktorú priniesla politika súdržnosti, a to spoločne s mnohými prívržencami tejto politiky.

Vo Valónsku sa počas programového obdobia 2007 – 2013 vytvorilo 10 996 pracovných miest prostredníctvom opatrení na podporu podnikania a tvorbu pracovných miest financovaných z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, a v rámci činností výskumu a vývoja sa najalo 401 výskumníkov. Pod hlavičkou iniciatív Európskeho

sociálneho fondu jeden milión účastníkov získal podporu alebo odborné vzdelávanie. Väčšina z nich mala mimoriadne zlý prístup k pracovným príležitostiam.

“Politika súdržnosti je ťažiskovým prvkom a viackrát sa preukázala ako jedna z mála politik, ktorá je schopná pomôcť obnoviť pozitívny verejný obraz EÚ.”

Takisto je dôležité podčiarknuť význam rozvoja integrovaného prístupu k regionálnemu rozvoju, silných ekosystémov a partnerstiev s ostatnými európskymi regiónmi, a predovšetkým rozvoj regionálnej stratégie pre inteligentnú špecializáciu, ktorá sa osvedčila ako výnimočne účinný nástroj koordinácie. Tento prístup netreba len zachovať, ale aj ďalej rozvíjať, aby sa zabezpečilo, že politika súdrž-

nosti sa presadí ako hlavný mechanizmus pre regionálne stratégie, ktoré sú už zavedené v rámci EÚ.

V rámci práce, ktorá sa začala v „Bielej knihe o budúcnosti Európy“, je zásadné, aby sa politika súdržnosti zachovala ako ťažisková téma diskusií. Zatiaľ čo 28, a čoskoro 27 členských štátov, sa usiluje opätovne presadiť podstatu európskeho projektu, EÚ sa musí vyhnúť tomu, aby sa odcudzila od vlastných občanov tak, že zanedbá túto politiku solidarity medzi ľuďmi. Naopak ju musí posilniť, aby sa vyrovnala s najväčšou výzvou, ktorú doteraz musela prekonať – vytvorenie EÚ, ktorá sa pevne opiera o svoje viacnásobné dedičstvo a spoločnú budúcnosť, a ktorá „hovorí jedným hlasom, vo všetkých svojich jazykoch, zo všetkých svojich duší“. ■

Wallonie

Vykonávanie úprav a zabezpečovanie rastu

Vývoj v kontexte politiky súdržnosti EÚ predznamenáva zmenu smerovania, ktorá vychádza z uznania významu územného prístupu k regionálnemu rozvoju.

Chod gréckeho a ostatných európskych hospodárstiev zároveň závisí od vývoja globálnej hospodárskej sféry. Na európskej úrovni si povaha krízy a úzke prepojenie hospodárstiev vyžaduje novú formu medzinárodného porozumenia a koordinovaných opatrení.

„Politika súdržnosti je vyzvaná, aby veľkým dielom prispievala k úsiliu o obnovu vnútroštátnych a regionálnych hospodárstiev.“

Vzhľadom na túto skutočnosť je politika súdržnosti jedným zo základných pilierov štruktúry. Grécke regióny vrátane regiónu Kréty z nej majú veľký ošoh, keďže za uplynulých dvadsať rokov sa do našej krajiny priliali prostriedky Spoločenstva vo výške 64 miliárd EUR.

Tieto prostriedky prispeli k rozvoju významnej siete infraštruktúry, posilnili podnikanie, zmodernizovali verejnú správu a zlepšili ľudské zdroje. Z hodnotenia obdobia rokov 2007 – 2013

vyplýva, že najmä v konvergenčných regiónoch štrukturálne fondy zabezpečili 4% nárast HDP. Okrem toho sa vytvorilo 122 000 nových malých a stredných podnikov a 322 000 pracovných miest. Celkovo sa prostredníctvom všetkých fondov vytvorilo vyše 940 000 nových pracovných miest.

Keďže mnohé európske regióny sú poznačené hospodárskou krízou, politika súdržnosti je vyzvaná, aby veľkým dielom prispievala k úsiliu o obnovu vnútroštátnych a regionálnych hospodárstiev. Regulačný rámec na roky 2014 – 2020 nás tiež vyzýva, aby sme dostupné prostriedky zamerali na tie odvetvia a činnosti, ktoré vedú k najväčšiemu rastu.

Faktom je, že tvorcovia politik, akademická obec a ďalšie zainteresované strany v súčasnosti diskutujú o prínose a účinnosti politiky súdržnosti.

Ako zástupca európskeho ostrovného regiónu Kréty by som rád zdôraznil, že politika súdržnosti je zásadná politika pre pokrok európskych regiónov a blahobyt občanov. Je jedným z hlavných pilierov Európskej únie, v ktorom treba pokračovať aj po skončení súčasného programového obdobia. Mala by sa zväziť možnosť dodatočnej podpory, aby bola v pozícii, ktorá jej umožní zhostiť sa úlohy, ktorá sa od nej očakáva.

Z toho dôvodu máme my všetci, ktorí zastupujeme európske regióny, povinnosť poukazovať na výhody a význam tejto politiky, aby sme ju ochránili pred krátkozrakými politickými úvahami. Sme

Stavros Arnaoutakis
regionálny guvernér Kréty

ochotní vstúpiť do zmysluplného dialógu, v ktorom sa identifikujú potrebné inštitucionálne úpravy, procesné zjednodušenia a strategické možnosti na posilnenie politiky súdržnosti, čo bude mať zreteľný vplyv na európskej aj medzinárodnej úrovni. ■

Περιφέρεια Κρήτης
Region of Crete

Politika súdržnosti je zásadná pre všeobecnú inovačnú kapacitu vo švédskych regiónoch

Na pozadí napätia, ktoré v súčasnosti pociťuje EÚ, je silná politika súdržnosti dôležitejšia ako kedykoľvek predtým.

Lena Micko
predsedníčka Švédskeho združenia
miestnych orgánov a regiónov
(SALAR)

EÚ dnes čelí veľkým výzvam. Prílev utečencov vytvoril obrovský tlak nielen na viaceré jednotlivé členské štáty, ale aj na celkovú európsku spoluprácu. Výsledky referenda v Spojenom kráľovstve takisto prispeli k naštarteniu európskej súdržnosti. EÚ navyše čelí veľkým globálnym výzvam, ako sú zmena klímy, urbanizácia, starnutie obyvateľstva či štrukturálne výzvy na trhu práce v dôsledku rýchleho technologického rozvoja. Tieto výzvy bude určite nutné riešiť v nasledujúcom finančnom rámci.

Súčasná politika súdržnosti už rieši mnohé z týchto výziev a prispieva k mobilizácii na miestnej a regionálnej úrovni, čo má zásadný význam pri dosahovaní konkrétnych výsledkov. Som presvedčená, že táto politika musí zohrávať poprednú úlohu aj v nasledujúcom viacročnom finančnom rámci.

Miestne orgány a regióny sú prepojené s európskym projektom práve cez politiku súdržnosti. EÚ sa zviditeľňuje na miestnej úrovni a prináša zmenu pre občanov prostredníctvom týchto investícií. Politika súdržnosti môže zohrávať rozhodujúcu úlohu pri obnove určitej časti stratenej dôveryhodnosti EÚ.

Európsky sociálny fond (ESF) vo Švédsku zohráva dôležitú úlohu pri poskytovaní pomoci veľkému počtu nových prisťahovalcov, ktorí prišli do mnohých obcí a regiónov. Napríklad sa financujú opatrenia na poskytovanie vedenia a jazykovej prípravy, ktorých cieľom je pomôcť novým prisťahovalkyniam získať profesionálnu kvalifikáciu a nájsť si prácu. SALAR sa však domnieva, že budú potrebné určité úpravy zamerania.

Myslíme si, že finančné prostriedky možno na podporu integračných iniciatív využívať ešte efektívnejšie. Zasadujeme sa za vytvorenie osobitnej iniciatívy zamestnanosti pre nových prisťahovalcov v rámci ESF, ktorá bude podobná iniciatíve zamestnanosti pre mladých ľudí, ktorú Európska komisia uviedla v aktuálnom programovom období.

Táto iniciatíva by bola zameraná na členské štáty a regióny, ktoré prijali najväčší počet prisťahovalcov, a jej cieľom by bolo vytvorenie podmienok na integráciu a odbornú prípravu tejto cieľovej skupiny. Týmto spôsobom by ESF naplnil potreby v oblasti kompetencií a zručností na regionálnej úrovni.

“Miestne orgány a regióny sú prepojené s európskym projektom práve cez politiku súdržnosti. EÚ sa zviditeľňuje na miestnej úrovni a prináša zmenu pre občanov prostredníctvom týchto investícií.”

Vo Švédsku má politika súdržnosti rozhodujúcu úlohu pri podpore činností regiónov v oblasti inovácie. Inteligentná špecializácia je mimoriadne úspešná pracovná metodika na zameranie zdrojov v rámci regiónu. Zakladá sa na konkrétnej silnej stránke daného regiónu a je dôležitá pre rozvoj celej Európy. Jasnejšie zameranie na inteligentnú špecializáciu v ďalšom programovom období by viedlo k strategickejšiemu prepojeniu projektov, lepšej súčinnosti s inými programami EÚ a k lepšiemu vzájomnému dopĺňaniu a spolupráci medzi regiónmi v celej Európe. ■

Swedish Association
of Local Authorities
and Regions

Všetkých 290 švédskych obcí a 20 krajských rád a regiónov sú členmi Švédskeho združenia miestnych orgánov a regiónov. SALAR ich zastupuje a koná na ich podnet, pričom jeho poslaním je zabezpečiť lepšie podmienky na samostatnú správu.

<https://skl.se/english>

Riešenie regionálnych rozdielov na miestnej úrovni

Menej byrokracie, nižší počet kontrol a lepší systém – to sú predpoklady, za ktorých budú samosprávy v Českej republike viac čerpať európske dotácie.

V programovom období 2007 – 2013 samosprávy v Českej republike realizovali s pomocou európskych dotácií viac ako 23 000 projektov v hodnote vyše 153 miliárd CZK (približne 5,46 miliardy EUR). Fondy Európskej únie tak pri financovaní verejného sektora zohrali a naďalej zohrávajú veľmi dôležitú úlohu. Vďaka nim sa mohlo významne investovať napríklad do životného prostredia a mohli sa podporiť aj menšie projekty, ktoré majú zásadný význam pre miestny rozvoj.

Mestá a obce by pritom mohli čerpať z európskych zdrojov v prospech konkrétneho miesta a jeho obyvateľov dvakrát toľko peňazí, ako bolo k dispozícii v prvom programovom období. Využívanie finančných prostriedkov z politiky hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti bolo, je a dá sa očakávať, že naďalej bude jednou z najväčších príležitostí, ktorú Česká republika získala pristúpením k EÚ.

Budúca politika súdržnosti by v súvislosti s efektívnym čerpaním mala vychádzať z výstupov regionálnych a národných stratégií jednotlivých štátov. Jednoducho povedané, mala by vychádzať z konkrétnych potrieb danej krajiny. Pri správnom nastavení v spolupráci s regionálnymi partnermi sa totiž presne ukazujú oblasti, na ktoré je potrebné sa upriamiť a ktoré potrebujú podporu politiky súdržnosti.

František Lukl
predseda Zväzu miest a obcí Českej republiky

“*Nástroje politiky súdržnosti predstavujú veľkú administratívnu záťaž a zložité a nejednotné pravidlá, ktoré ťažko zvládajú najmä menšie mestá a obce.*”

Len na mieste sa dajú zistiť skutočné potreby územia, a preto sa musí podporovať územný prístup. Budúce výzvy by sa teda mali zameriavať na prekonávanie hospodárskych rozdielov medzi regiónmi. Už teraz je zrejmé, že politika súdržnosti by sa nemala sústreďovať iba na hospodárske, investičné témy, ale mala by sa snažiť zatriktívniť odľahlé vidiecke a horské oblasti a vnútorné periferie tak, že bude podporovať ich rast a zvyšovať na danom mieste zamestnanosť a kvalitu života. Cieľom by malo byť to, aby ľudia z týchto oblastí neodchádzali a ďalej rozvíjali územie, v ktorom žijú.

Ako predseda Zväzu miest a obcí Českej republiky a primátor českého mesta Kyjov by som chcel takisto poukázať na prekážky, ktoré obmedzujú možnosť obcí využívať nástroje politiky súdržnosti.

Predstavujú veľkú administratívnu záťaž a zložité a nejednotné pravidlá, ktoré ťažko zvládajú najmä menšie mestá a obce. Preto sú tieto samosprávy menej úspešné v čerpaní európskych dotácií.

Veľkým problémom v Českej republike je aj zložitý kontrolný systém. Rôzne kontrolné orgány kontrolujú tie isté projekty, a často prichádzajú k rozdielnym záverom. Obce tak žijú v neustálom strachu zo sankcií. Rozhodne to neprišpieva k stabilite systému čerpania európskych dotácií, a dokonca to mnohé správy úplne odradí od realizácie projektov financovaných EÚ.

Pri príprave nasledujúceho programového obdobia je preto zásadné zohľadňovať miestne informácie a skúsenosti. Mala by sa znížiť administratíva, ktorá súvisí s európskymi projektmi, a mal by sa zjednodušiť systém dotácií a zefektívniť kontroly. Len tak budú mať samosprávy chuť (a odvahu:-)) realizovať projekty financované z európskych dotácií a ďalej naplňať hlavný cieľ politiky súdržnosti, ktorým je znižovanie regionálnych rozdielov. ■

Svaz měst a obcí
SMO
ČESKÉ REPUBLIKY

Zväz miest a obcí Českej republiky je dobrovoľná, nepolitická a nevládna organizácia, ktorá bola zriadená ako záujmová skupina právnych subjektov: <http://www.smocr.cz/default.aspx?languageCode=EN>

Informovanosť občanov a ich vnímanie regionálnej politiky EÚ sa zvyšuje

Najnovší prieskum Eurobarometra osobitne zameraný na regionálnu politiku (jar 2017) prináša množstvo zaujímavých výsledkov, ktoré opäť poskytujú užitočné ukazovatele pre všetkých, ktorí sa venujú komunikácii o regionálnej politike EÚ.

Európsky fond solidarity sa teší veľkej obľube

Občanom sa po prvýkrát kládli otázky o Európskom fonde solidarity. Pozoruhodných 59% uviedlo, že o fonde počulo (38%

z nich si nebolo istých, či bol alebo nebol uplatnený v ich krajine). Tento pozoruhodný výsledok môže súvisieť s pokrytím zmierňovania následkov katastrof v národných hlavných televíznych správach v celej Európe.

Väčšia informovanosť a pozitívne vnímanie

Informovanosť o projektoch regionálnej politiky sa mierne zvýšila na úrovni EÚ v porovnaní s predchádzajúcim prieskumom v roku 2015: 35% respondentov uviedlo, že počuli o projektoch spolufinancovaných EÚ v ich meste alebo

Diagram 1 a diagram 2 Európa poskytuje finančnú podporu regiónom a mestám. Počuli ste o projektoch spolufinancovaných EÚ na zlepšenie oblasti, v ktorej žijete? (% – ÁNO)

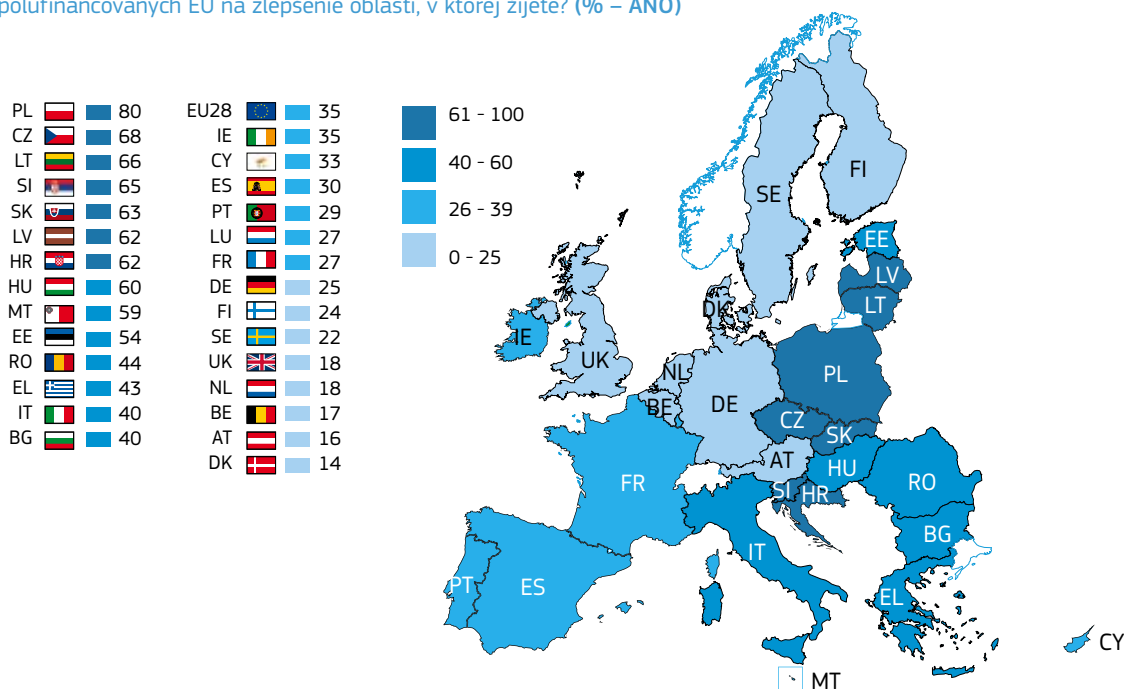

Diagram 2

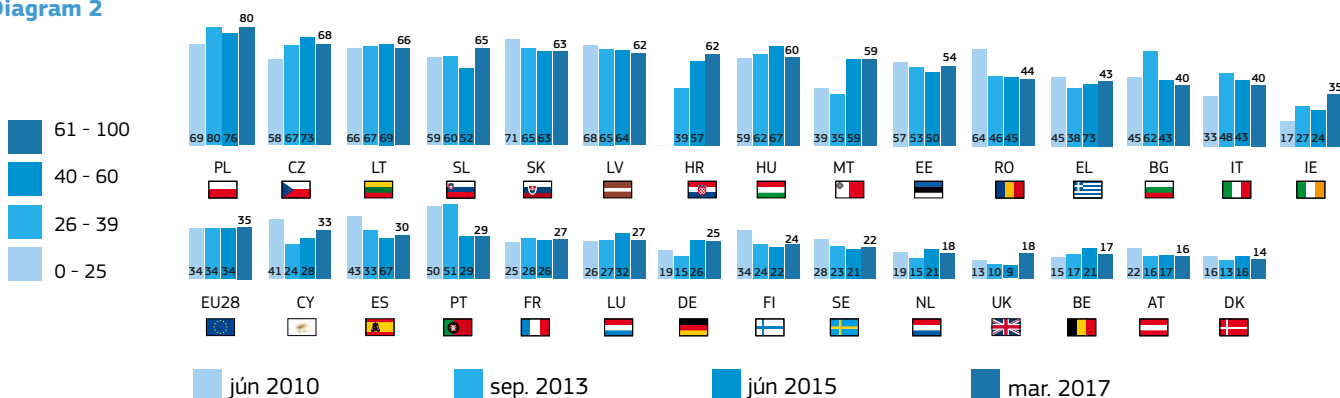

Diagram 3 Ak prihladiate na všetky projekty, o ktorých ste počuli, povedali by ste, že táto podpora mala pozitívny alebo negatívny vplyv na rozvoj vášho mesta alebo regiónu? (% – ÁNO)

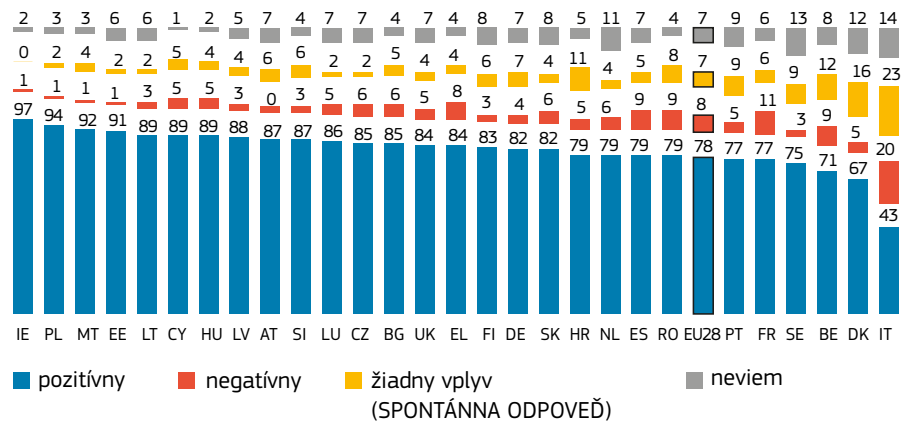
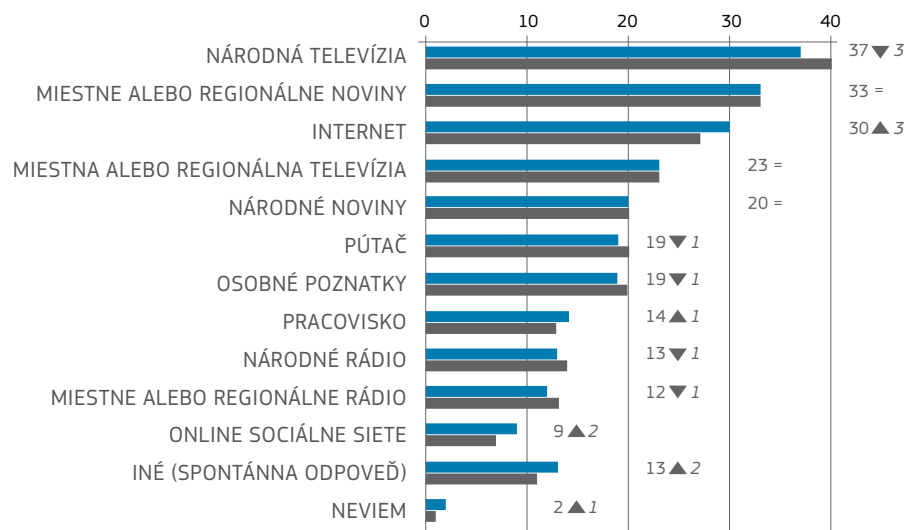

Diagram 4 Kde ste o tom počuli? A kedy? (možnosť viacerých odpovedí) (% – EÚ)

mar. 2017
jún 2015

regiónu, čo predstavuje zvýšenie o jeden percentuálny bod (pp). Medzi krajinami sú výrazné rozdiely, počnúc Poľskom (80%), Českou republikou (68%) a Litvou (66%) až po 14% v Dánsku, 16% v Rakúsku a 17% v Belgicku. Podrobnosti sú v **diagrame 1**.

Slovinsko (+ 13 pp), Írsko (+ 11 pp) a Spojené kráľovstvo (+ 9 pp) vykazujú najväčšie zvýšenie informovanosti, zatiaľ čo v Maďarsku (- 7 pp), Českej republike a Luxembursku (obidve - 5 pp) bol zaznamenaný pokles informovanosti. **Diagram 2** poukazuje na tento trend.

Prilákanie pozornosti občanov má naozaj zmysel len vtedy, ak sa investície EÚ v regiónoch vnímajú pozitívne. Výsledky sú povzbudivé: 78% respondentov, ktorí uviedli, že vedia o takýchto projektoch, malo pozitívny názor na ich vplyv (pozri **diagram 3**). To je o 3 pp viac ako v predchádzajúcom prieskume. Celkovo okrem Talianska najmenej dve tretiny občanov vo všetkých členských štátoch uznávajú pozitívny vplyv týchto investícií, pričom na čelných pozíciách sú Írsko (97%), Poľsko (94%) a Malta (92%).

Ktoré médiá uprednostniť?

Prieskum tiež poskytuje podrobný rozbor typov médií, cez ktoré sa občania dopočujú o projektoch regionálnej politiky EÚ. Vo všeobecnosti televízia (národná aj regionálna) zostáva najdôležitejším zdrojom a zahŕňa 60% zmienok, nasledujú noviny (regionálne a národné) s 53%, potom internet a sociálne médiá, ktoré spolu zahŕňajú 39% zmienok (bolo možné uviesť viacero odpovedí). Pútače a pamätné tabule s 19% zmienok takisto zohrávajú významnú úlohu (pozri **diagram 4**).

KRÁTKY PREHĽAD HLAVNÝCH ZISTENÍ V INFORMAČNÝCH PREHĽADOCH JEDNOTLIVÝCH KRAJÍN

Čitateľom, ktorých zaujímajú hlavné zistenia v danej krajine, odporúčame informačné prehľady krajín o regionálnej politike, ktoré sú dostupné online v národnom jazyku(-och) a v angličtine (pozri: <http://europa.eu/!fp74dJ>). Ak vás zaujíma podrobný rozbor podľa krajiny, preštudujte si správu Eurobarometra, prípadne odporúčame aj súbory údajov.

Ako čo najlepšie využívať EŠIF

Panorama sa porozprávala s Mari Kiviniemiou, zástupkyňou generálneho tajomníka OECD. Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) vysvetľuje dôležitosť iniciatív založených na konkrétnych miestach a efektívnej koordinácie a uplatňovania európskych nástrojov financovania v záujme zlepšenia investícií a ich vplyvu na miestnej, vnútroštátnej a regionálnej úrovni v celej EÚ.

Aký je všeobecný názor OECD na európske štrukturálne a investičné fondy?

Európske štrukturálne a investičné fondy sú významným rozmerom súboru nástrojov politiky EÚ, ktorý je založený na konkrétnych miestach. V uplynulých rokoch sa tieto finančné prostriedky postupne stali súčasťou celkového balíka štrukturálnych politík, pretože sa čoraz viac zameriavajú na kľúčové hnacie sily hospodárskeho rastu vrátane infraštruktúry, inovácie a zručností. EŠIF by sa mali aj naďalej sústreďovať na tieto ciele podporujúce rast a odolávať silnejúcemu tlaku na presunutie týchto prostriedkov na iné potreby. Tieto opatrenia by však mali dopĺňať významné úvahy. Po prvé ich treba rozlišovať v jednotlivých regiónoch, aby sa zaistilo, že posunú do popredia najnutnejšie potreby každého miesta. Po druhé treba zabezpečiť doplnkovosť na úrovni regionálnej politiky EÚ, aby sa zaručilo, že

dopĺňajú, a nie nahrádzajú vnútroštátne verejné výdavky, a zároveň, aby sa prostriedky vynakladali efektívne. Po tretie je takisto dôležité zabezpečiť ich dobrú koordináciu na všetkých úrovniach vlády a zosúladiť ich s investičnými rozhodnutiami na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, čo pomôže zlepšiť efektívnosť investícií.

Akú úlohu by mali tieto finančné prostriedky zohrávať v rozpočte EÚ a všeobecnejšie pri dosahovaní cieľov hospodárskej politiky?

Z pohľadu noriem OECD rozpočtový systém EÚ orientovaný na výkonnosť a výsledky patrí medzi najpokročilejšie v štandardnom ukazovateli výkonnosti

“ EŠIF sú jedným z mála nástrojov solidarity v krajinách EÚ, čo má mimoriadny význam pre krajiny eurozóny, ktoré nemajú žiadne medzivládne rozpočtové prevody. ”

rozpočtových rámcov. Na základe analýzy OECD, ktorá sa práve dokončuje, rozpočtové postupy EÚ zahŕňajú veľa efektívnych a inovačných hľadísk, z ktorých sa môžu poučiť národné vlády uvažujúce o vlastnom programe reformy rozpočtu orientovanej na výkonnosť. „Rozpočet zameraný na výsledky“ je cenná iniciatíva zameraná na ďalšie posilňovanie väzieb medzi vynaloženými

“*Jedinečnou vlastnosťou EŠIF je dlhší časový rámec formálneho záväzku, ktorý prekračuje sedem rokov oproti kratším časovým rámcem územných politík v krajinách mimo Európy.*”

peniazmi a viditeľným vplyvom. OECD konštatuje, že rozpočtové postupy EÚ budú ešte prínosnejšie, ak sa jasne a presne skĺbia ciele a výsledky hospodárskej politiky a iných politík, či už *ex ante*, alebo *ex post*. Parlament aj Rada budú vďaka tomu môcť plnohodnotnejšie formovať jadro rozpočtovej politiky EÚ.

V súlade s plánom OECD pre inkluzívny rast sa z rozpočtu EÚ financujú opatrenia na napĺňanie cieľov rastu aj súdržnosti. Vzhľadom na silnú orientáciu finančných prostriedkov na investície by sa mali usilovať o zvýšenie rastu produktivity európskych hospodárstiev. Finančné prostriedky sú zároveň jedným z mála nástrojov solidarity v krajinách EÚ, čo má mimoriadny význam pre krajiny eurozóny, ktoré nemajú žiadne medzivládne rozpočtové prevody. Objavujú sa však dôležité otázky o type vykonaných investícií, pretože európsky prínos môže byť menej zreteľný, najmä keď sa prostriedky používajú na krátkodobý pomoc.

Aké hlavné podmienky sú potrebné na maximalizáciu ich vplyvu a ich efektívneho vynakladania?

Investície EŠIF musia byť priaznivo naklonené rastu, aby sa znásobil ich vplyv, pokiaľ ide o zloženie a efektívnosť verejných financií. Ak sa vynaložia tak, že budú zahŕňať vnútroštátne verejné financie a súkromné investície, môžu podporiť väčšie investície a produktivitu. Solídne správne rámce, v ktorých je možná lepšia koordinácia investícií na všetkých úrovniach vlády a modernizácia administra-

tívnej kapacity, sú kľúčom k maximalizácii ich vplyvu na vnútroštátnej úrovni aj nižších úrovniach štátnej správy. S cieľom pomôcť riadiť túto vzájomnú závislosť od verejných investícií OECD vytvorila 12 zásad efektívnych verejných investícií na všetkých úrovniach vlády, ktoré schválil Výbor regiónov EÚ. V týchto usmerneniach sa stanovuje, ako riadiť výzvy súvisiace s vertikálnou koordináciou, horizontálnu koordináciu v rôznych jurisdikciách, aby sa investovalo v príslušnom rozsahu, kapacity na nižšej úrovni štátnej správy a všeobecné rámcové podmienky pre efektívne verejné investície.

V odporúčaní OECD sa zdôrazňuje, že sú potrebné správne nástroje na riadenie tejto koordinácie, ktorá nevzniká spontánne. Medzi takéto nástroje patria napríklad diskusné platformy, opatrenia spolufinancovania a finančné stimuly na koordináciu. Podmienenosť môže takisto za určitých podmienok posilniť lepšiu správu verejných investícií. Podmienenosť *ex ante*, ktorá bola zavedená v období financovania 2014 – 2020, zabezpečuje v EÚ priamu väzbu medzi investíciami spolufinancovanými z EŠIF a politikami na úrovni EÚ a pomáha rozbiehať reformy politiky v záujme presadzovania lepšieho využívania finančných prostriedkov.

Ako hodnotíte európsku politiku súdržnosti a tieto finančné prostriedky oproti iným územným politikám v krajinách mimo EÚ?

Je nesmierne náročné hodnotiť vplyv akejkoľvek politiky na výkonnosť konkrétnej

krajiny, regiónu alebo miestneho hospodárstva. V prípade EŠIF sa v uplynulom desaťročí mnoho krajín, v ktorých tieto finančné prostriedky podporili konvergenciu, stretlo aj s fiškálnou konsolidáciou/sprísnením v dôsledku finančnej krízy, čo viedlo k významnému zmršteniu verejných investícií v Európe. Tieto finančné prostriedky však patrili medzi pár stabilných zdrojov podporujúcich investície počas tohto obdobia, a najmä na nižších úrovniach štátnej správy.

Jedinečnou vlastnosťou EŠIF je dlhší časový rámec formálneho záväzku, ktorý prekračuje sedem rokov oproti kratším časovým rámcem územných politík v krajinách mimo Európy. EŠIF teda poskytuje dlhodobý nástroj politiky štrukturálnych úprav, ktorý pomáha regionálnym hospodárstvám predvídať a prispôbiť sa s cieľom ponúknuť obyvateľom na všetkých miestach možnosť nájsť životaschopné príležitosti na rozvoj. Naše štúdie o krajinách v rámci OECD poukazujú na dve kľúčové prísady pri tvorbe úspešných územných politík. Prvou je potreba vybudovať efektívne prepojenia medzi mestami a vidieckymi oblasťami, pokiaľ ide o politiku infraštruktúry, územné plánovanie, integráciu trhu práce a reakcie vlády. Druhou je význam obchodovateľného sektora, t. j. pre tých, ktorí sú vystavení medzinárodnej hospodárskej súťaži, v záujme postupu dobiehania zaostávajúcich regiónov. Z našich štúdií vyplýva, že dobiehajúce regióny sa zvyknú viac špecializovať na tieto obchodovateľné činnosti. ■

Územné nástroje na riešenie regionálnych a miestnych priorít

Udržateľným rozvojom celej Európy sa zlepši jej hospodárska príťažlivosť, no okrem toho sa zlepši aj jej schopnosť riešiť rôzne súčasné aj budúce finančné, hospodárske a sociálne krízy.

Základný význam politiky súdržnosti je odvodený priamo od Lisabonskej zmluvy a pretrváva dodnes. Odstránenie vývojových rozdielov je rozhodujúci faktor pre konkurenčnú pozíciu Európy na celosvetovej úrovni. To sa v prvom rade pretavuje do skutočnosti potvrdenej inštitúciami EÚ, podľa ktorej každé euro investované do politiky súdržnosti vytvára v priemere 2,75 EUR, a to aj napriek nadmernej byrokracii a zložitosti nástrojov politiky.

„Je nutné radikálne zmeniť spôsob, akým sú občania EÚ informovaní o účinkoch politiky súdržnosti. Hoci sú nesporné, občania takmer vôbec nepoznajú tieto účinky.“

Rýchlejší vývoj mnohých častí Európy neaktivuje len doposiaľ nevyužitý vlastný potenciál, ale takisto robí z týchto oblastí príťažlivejšie miesta pre investorov, turistov a ďalších partnerov z celého sveta.

Politika súdržnosti tiež zabezpečuje merateľné výsledky, ktorú sú v Poľsku viditeľné napríklad na rozvoji oblastí pokrytých osobitným programom „Východné Poľsko“ a na súčasnom rýchlejšom raste vývojových ukazovateľov vidieckych oblastí proti mestám.

Sústredenie intervencií v prioritných oblastiach je jednou z veľkých výhod politiky súdržnosti. V novom programo-

Andrzej Porawski
výkonný riaditeľ
Združenia poľských miest

vom období sa očividne môžu vyskytnúť úpravy priorít, ktoré sa prispôbia rýchlo sa meniacim potrebám a výzvam. Mala by sa však v ňom takisto zabezpečiť väčšia pružnosť pri určovaní podrobných cieľov v prioritných oblastiach.

Z tohto pohľadu je dôležité zahrnúť do podrobných cieľov pre prijaté intervenčné oblasti posilňovanie postavenia regionálnych a miestnych orgánov. Regionálne a miestne (pokiaľ ide o mestské funkčné oblasti) operačné programy by mali byť nástroje na vykonávanie politiky súdržnosti. Regionálne orgány alebo konzorciá miestnych orgánov by mali prevádzkovať tieto programy, ktoré by mali byť vytvorené a vykonávané v súlade so zásadou územného zamerania intervencií.

Územné nástroje by sa mali zameriavať na výzvy, ktorým čelia funkčné mestské oblasti pri optimalizovaní využívania miest-

nych zdrojov a zlepšovaní životných a podnikateľských podmienok. Takéto nástroje vyhradené na väčšie začlenenie vidieckych oblastí do procesov vývoja sú tiež potrebné. Osobitná povaha výziev, ktorým čelia tieto oblasti, si vyžaduje vytvorenie územných nástrojov v operačných programoch, ktoré by tiež zohľadňovali prostriedky Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka.

Je nutné radikálne zmeniť spôsob, akým sú občania EÚ informovaní o účinkoch politiky súdržnosti. Hoci sú nesporné, občania takmer vôbec nepoznajú tieto účinky ani nevedia o význame výsledkov politiky v sociálnej, hospodárskej, environmentálnej, kultúrnej a civilizačnej oblasti. Práve politika súdržnosti môže najviac prispieť k prekonávaniu krízy identity v EÚ, o to viac, že účinky pociťujú príjemcovia aj vysoko rozvinuté oblasti, napríklad vo forme dodatočných objednávok, rastu vývozu, kapitálových výdavkov a nových pracovných miest. ■

Združenie poľských miest pomáha mestám v krajine pri dosahovaní sociálneho a hospodárskeho rozvoja a šíri osvedčené postupy v oblasti modernej a inovačnej komunálnej správy. Spolupracuje so subjektmi verejného a súkromného sektora na vytváraní čo najlepších podmienok, ktoré mestám umožnia poskytovať verejné služby najvyššej kvality: <http://www.zmp.poznan.pl/en>

Pružnosť, zjednodušenie, konkurencieschopnosť a inovácia pre politiku súdržnosti po roku 2020

Dnešná Európska únia sa musí vyrovnat' s nepredvídateľnými výzvami nevídanej veľkosti. Je veľmi potrebné zamerať sa na verejné a súkromné investície, posilniť konkurencieschopnosť EÚ, dosiahnuť lepší súlad medzi rôznymi stratégiami, ako aj v rámci ich prepojení s vnútroštátnymi odvetvovými a regionálnymi stratégiami.

Iskra Mihaylova
predsedníčka výboru EP pre
regionálny rozvoj

Politika súdržnosti je aj naďalej hlavnou investičnou politikou a má potenciál výrazne prispieť k udržateľnému rozvoju Európy, dosiahnuť hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť v Európe. Tieto ciele sú podstatnejšie viac ako kedykoľvek predtým vzhľadom na krízy, ktoré ohrozujú samotné jadro európskeho projektu.

Výbor pre regionálny rozvoj rozvíja dobrú koordináciu s Európskou komisiou, Radou, Výborom regiónov a medziregionálnymi organizáciami pre spoluprácu. Svoje úsilie zameriava na poskytovanie podpory pre politiku súdržnosti a na skúmanie jej vykonávania, jej celkového vplyvu, a takisto vymedzuje trendy pre jej budúci vývoj.

Budúca zmodernizovaná politika súdržnosti by mala byť založená na stanovovaní rozpočtu podľa výkonnosti, *ex ante* kondicionalitách a na tematickej koncentrácii, a súčasne by mala umožňovať pružnosť, aby vedela reagovať na osobitné potreby, ktoré sa môžu zrazu vyskytnúť. Malo by sa zachovať prepoje-

nie s európskym semestrom a postupom správy hospodárskych záležitostí EÚ, aby sa zabezpečil správny rámec pre investície z európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF).

Európska územná spolupráca (Interreg) preukázala svoju efektívnosť a pridanú hodnotu pre ciele EÚ a prispela k posilneniu územnej súdržnosti, preto aj po roku 2020 zostáva významným nástrojom.

“Program EÚ na podporu štrukturálnych reforiem bude prispievať k účinnému a efektívnejšiemu využívaniu finančných prostriedkov Únie.”

Urbanizácia bude určujúcim trendom najbližších desaťročí, a preto bude zásadná lepšia koordinácia politik EÚ, ktoré majú vplyv na mestá.

Je nutná lepšia koordinácia medzi prioritami EÚ, vnútroštátnymi potrebami, regi-

onálnymi a miestnymi potrebami. V tejto súvislosti predĺženie programu EÚ na podporu štrukturálnych reforiem bude prispievať k účinnému a efektívnejšiemu využívaniu finančných prostriedkov Únie. Treba zaistiť posilnenú doplnkovosť pri využívaní EŠIF, EFSI a ďalších finančných nástrojov, aby sa pomohlo krajinám a regiónom odomknúť ich rastový potenciál a zvýšiť ich produktivitu a konkurencieschopnosť.

Zároveň by som chcela podčiarknuť význam predĺženia EFSI a dokončenie preskúmania nariadenia o rozpočtových pravidlách na roky 2014 – 2020 a jeho podriadených aktov, čo vydláždí cestu k pružnosti, zjednodušeniu, pákovým efektom a ďalším investíciám.

Je nesmierne dôležité zaviesť mechanizmus a všeobecné inštitucionalizované platformy spolupráce, aby sa zabezpečila lepšia viditeľnosť a zvyšovanie povedomia o úspechoch a osvedčených postupoch dosiahnutých pri využívaní EŠIF. ■

Európsky parlament

Dvojitá vízia politiky súdržnosti po roku 2020

Primátori z cezhraničného partnerského súmestia Valga a Valka predstavujú svoju víziu a sny pre regionálnu a mestskú politiku EÚ po roku 2020.

Mestá Valga (Estónsko) a Valka (Lotyšsko) sú najživším príkladom toho, ako dve susediace krajiny uplatňujú základné hodnoty EÚ. Zameriavajú sa na voľný pohyb osôb, zamestnancov, kapitálu a služieb, ktoré podporujú rozvoj v Lotyšsku aj Estónsku. Spoločné projekty sú tak nevyhnutné pre život a budúcnosť.

“Valga-Valka je pripravená byť vzorom pre podobné oblasti a mestá, keďže máme skúsenosti, dobrú vôľu a plány na spoločný rozvoj.”

Táto spolupráca sa posilní pomocou projektu EÚ „Rozvoj centra súmestia Valga-Valka“, ktorý je súčasne pozoruhodným príkladom toho, ako sa EÚ stará o regionálny rozvoj. Patrí sa tu spomenúť, že architekti zo Španielska, Estónska, Lotyšska a Talianska premenia tieto vízie na skutočnosť.

Vents Armands Krauklis,
primátor Valky (LV)

Kalev Härk
primátor Valgy (EE)

Dúfame, že s väčšou podporou od lotyšskej a estónskej vlády a inštitúcií EÚ sa budeme môcť skutočne posunúť k fungovaniu ako jedno mesto, s vysoko kvalifikovanou spoločnou zdravotnou službou, lepším vzdelávacím systémom a spoločným rozvojom podnikania a trhu práce.

Rozdiely v právnych predpisoch vrátane daní by nemali brániť tomuto vývoju. Súmestia potrebujú osobitné zákony a dohody medzi štátmi a na európskej úrovni.

Valga-Valka je pripravená byť vzorom pre podobné oblasti a mestá, keďže máme skúsenosti, dobrú vôľu a plány na

spoločný rozvoj. Dnes, keď sa diskutuje o budúcnosti EÚ, môže náš úspešný príbeh slúžiť ako vynikajúci príklad, aby sme presvedčili euroskeptikov, že EÚ je jediná možnosť, ako dosiahnuť konkurencieschopnosť vo svete. ■

1 city, 2 states

VALGA • VALKA

Súdržnosť prostredníctvom začlenenia: to je naša výzva do budúcnosti

Často počujeme, že Európska únia je vzdialená od ľudí a zaoberá sa len veľkými hospodárskymi politikami. Týchto kritikov by som chcel pozvať do Santa Coloma de Gramenet, aby zistili, ako štrukturálna politika priamo a hmatateľne zmenila životy mnohých ľudí.

V Santa Coloma de Gramenet v Katalánsku sa ľudia môžu tešiť z nádherného obnoveného prírodného prostredia riečneho parku Besòs, zastaviť sa vo verejnej knižnici, ktorá sa nachádza oproti mestskému podnikateľskému centru, ísť si zaplávať do športového centra alebo nakupovať do obchodného centra Fondo Market, zatiaľ čo čakajú na deti, ktoré vyjdú zo štátnej škôlky v tej istej budove. Veľkú časť tejto trasy možno prejsť po uliciach, ktoré získali finančné krytie politiky súdržnosti podobne ako už vymenované priestranstvá a infraštruktúry.

V metropolitnom meste s malými finančnými prostriedkami, ako je to naše, sme pochopili, že si hneď od začiatku musíme zabezpečiť financovanie na realizáciu svojich projektov. Urobili sme tak prostredníctvom prvej iniciatívy Spoločenstva týkajúcej sa mestských oblastí (URBAN), ktorá je súčasťou Kohézneho fondu a je určená na osobitné mestské opatrenia v rámci Katalánskeho operačného programu. Týmto smerom pokračujeme aj v období rokov 2014 – 2020, a to prostredníctvom integrovaných stratégií mestského rozvoja.

Xavier Valderrama
koordinátor európskych projektov
mestského rozvoja, radnica Santa
Coloma de Gramenet

Tieto príležitosti vnímame ako súčasť nepretržitého procesu na vytvorenie vyváženejšieho a sebestačnejšieho mesta, pričom naše existujúce miestne dedičstvo sme doplnili o integrovaný prístup k udržateľnosti, zapojenie verejnosti a novú miestnu správu.

„Týchto kritikov by som chcel pozvať do Santa Coloma de Gramenet, aby zistili, ako štrukturálna politika priamo a hmatateľne zmenila životy mnohých ľudí.“

Program politiky súdržnosti priniesol síce veľký úžitok, no všetky európske mestá aj naďalej stoja pred obrovskými výzvami, pričom najväčšie obavy vyvoláva čoraz väčší počet ľudí žijúcich s rizikom sociálneho vylúčenia. Hospodárska kríza spôsobila väčšiu nerovnosť v našich spoločnostiach a patrí medzi hlavné

dôvody politickej ľahostajnosti, ktorá sa dotýka všetkých úrovni vlády. Môže dôjsť k paradoxu, keď napriek tomu, ako som práve vysvetlil, aká zásadná je účasť v EÚ pre zlepšenie životov ľudí, a napriek úsiliu vynaloženému na preukázanie tohto poslania, verejnosť bude aj naďalej viniť inštitúcie a pripisovať im zodpovednosť, ak sa úrovne vlády viac vzdialia.

Nová politika súdržnosti po roku 2020 by mala opätovne potvrdiť svoje priority pre sociálne začlenenie vo všetkých svojich rámcoch regionálnej politiky. Konkrétne by mala presadzovať povinnosť, aby stratégie mestského rozvoja museli zahŕňať plán na boj proti sociálnemu vylúčeniu vrátane kvantifikovateľných cieľov a aby sa na túto prioritu poskytovalo väčšie finančné krytie. Odteraz by sa stratégie v našich mestách mali zameriavať na mestský rozvoj, ktorý je udržateľný, integrovaný a inkluzívny. Nikto v spoločnosti by nemal zostať pozadu. Súdržnosť môžeme dosiahnuť len prostredníctvom začlenenia a rásť môžeme len vtedy, ak budeme súdržnejší. ■

Ajuntament
de Santa Coloma
de Gramenet

ROZHOVOR S **MICHAELOM STORPEROM**,
PROFESOROM EKONOMICKEJ GEOGRAFIE
NA LONDÝNSKEJ ŠKOLE EKONÓMIE

Regióny sú v globalizovanom svete ešte dôležitejšie

Krátko predtým, ako Komisia vydala diskusný dokument o využívaní globalizácie, zorganizovala seminár na vysokej úrovni na tému „Globalizácia: prečo sú regióny dôležité“ s cieľom diskutovať o zemepisnom rozložení rastu, pracovných miest a nerovností v Európe, keďže globalizácia, technologická zmena a udržateľný rozvoj ovplyvňujú regióny EÚ rôznymi spôsobmi. **Profesor Michael Storper sa zúčastnil na tomto seminári.**

Na úvod svojej prezentácie ste citovali The Economist týmito slovami: „Preukázalo sa, že z politického hľadiska je nebezpečné ignorovať regionálnu nerovnosť,“ a na to ste nadviazali poznámkou, že táto nerovnosť zväčšuje našu dilemu o tom, či investovať v rozvinutejších alebo menej rozvinutých regiónoch. Čo je teda dôležitejšie, efektívnosť alebo rovnosť?

Pri príprave tohto stretnutia na vysokej úrovni so mnou spolupracovali moji kolegovia **Simona Iammarino** a **Andres Rodriguez-Pose**. Vypracovali sme štúdiu s názvom „Regionálny rozvoj v centre hospodárskej budúcnosti Európy“. Uvádžame, že už viac neexistuje jednoduchý kompro-

mis medzi efektívnosťou a rovnosťou – ide o zastaranú myšlienku, pokiaľ „efektívnosť“ znamená, že všetko sústredíme v regiónoch s najvyššími príjmami a očakávame, že prínosy sa rozšíria do všetkých ostatných regiónov.

Mechanizmus rozširovania sa oslabil: zručnosti sa sústreďujú v menšom počte miest; inovácia sa správa tak isto; migrácia sa spomaľuje a začína byť selektívna, pričom sa vyskytuje jeden okruh pre kvalifikovaných ľudí a druhý pre menej kvalifikovaných. Znamená to, že z dlhodobého hľadiska ľudia, ktorí sa v mnohých regiónoch nedostatočne využívajú, nemôžu rozvíjať svoje talenty, je čoraz ťažšie migrovať a podnikatelia nie sú schopní účinne sa presadiť na trhu.

“*Chceme získať prínosy koncentrácie a špecializácie, ale chceme aj šíriť tieto prínosy do viacerých regiónov tak, že prekonáme existujúce prekážky, ktoré bránia inovácii, podnikaniu, kvalifikácii a mobilite.*”

THE LONDON SCHOOL
OF ECONOMICS AND
POLITICAL SCIENCE ■

Politika, ktorá investuje do dlhodobých schopností ľudí, firiem a jednotlivcov vo všetkých regiónoch, bude preto efektívnejšia ako politika, ktorá predpokladá, že zemepisná koncentrácia bude prínosná pre všetkých ľudí a všetky regióny. Zároveň tu nejde o možnosť buď – alebo, pretože musíme aj naďalej podporovať európske metropolitné oblasti a klastre svetovej triedy v kontexte aktuálne celosvetovej hospodárskej súťaže. Táto politika sa zakladá na pojme „rovnosti“ s upravenou definíciou. Ruší starší pojem rozširovania z najúspešnejších regiónov do všetkých ostatných regiónov a namiesto toho zavádza definíciu rovnosti, ktorá sa zakladá na podnecovaní rozvoja vo všetkých regiónoch.

Spomínate talenty a možno už viete, že regionálna politika zaviedla novú koncepciu – inteligentná špecializácia. V zásade to znamená, že podporujeme regióny, aby stanovili svoje silné stránky, svoje konkurenčné výhody, a aby investovali do týchto oblastí. A vy tiež vo svojej prezentácii uvádzate politiku založenú na rozlišovaní. Vidíte medzi týmito koncepciami podobné črty?

Áno, my navrhujeme, aby sa prehĺbila koncepcia inteligentnej špecializácie a aby sa jej poskytli dodatočné nástroje,

aby mohla byť účinnejšia. Každý región sa reálne nemôže špecializovať na tú istú vec, preto nedáva zmysel navrhovať, aby sa každý región pokúsil stať „malým Silicon Valley“.

Namiesto univerzálneho prístupu k inovácii a špecializácii uvádzame koncepciu „rozvojových klubov“, ktorá sa týka regiónov na rôznych úrovniach príjmu na obyvateľa. Výzvy a bezprostredné ciele pre regióny s nízkymi, strednými a vysokými príjmami sú veľmi odlišné. „Inteligentné“ je to, aby regióny pochopili, do ktorého rozvojového klubu patria a aké sú ich realistické inteligentné špecializácie v strednodobom výhľade. Tento pojem dodatočne spresňuje koncepciu inteligentnej špecializácie.

Na záver mi dovoľte parafrázovať názov vašej prezentácie – Globalizácia: sú regióny dôležité?

Globalizácia fakticky čoraz viac zvyšuje dôležitosť regiónov, pretože sa zistilo, že zatiaľ čo globalizácia šíri bohatstvo na celom svete a 500 miliónov Číňanov sa vďaka tomu teraz dostalo do globálnej strednej triedy, zároveň v každej krajine sústreďuje bohatstvo a príjmy v metropolitných oblastiach na celom svete, v každej krajine. Takže regióny sú vlastne v globa-

lizovanom svete ešte dôležitejšie. Vo svetle týchto skutočností chceme získať prínosy koncentrácie a špecializácie, ale chceme aj šíriť tieto prínosy do viacerých regiónov tak, že prekonáme existujúce prekážky, ktoré bránia inovácii, podnikaniu, kvalifikácii a mobilite. Tieto prekážky sú istým spôsobom posilnené súčasnými trhovými trendmi a mechanizmy rozširovania sú príliš slabé, aby sa postarali o rozšírenie bohatstva a príležitostí.

Na dosiahnutie tohto cieľa navrhujeme tzv. „rozvojové stratégie rozvrhnuté podľa miesta“ (PSDDP), čo sú rozvojové stratégie prispôbené presným, no odlišným potrebám klubov regiónov s nízkymi, strednými a vysokými príjmami v Európe. Každý z týchto klubov má iné strategické smerovanie, a teda aj inú zmes politik a opatrení pre jednotlivé typy území. ■

Medzinárodný rozmer inteligentnej špecializácie

Corina Crețu, európska komisárka pre regionálnu politiku, konferencia Inteligentná špecializácia, Helsinki

Inteligentná špecializácia je svieži prístup zdola nahor založený na danom mieste, ktorý sa uplatňuje na inováciu a hospodársku premenu v Európe. Zároveň je silnou zložkou regionálneho rozvoja prostredníctvom inovácie, pričom všetkým regiónom v Európe ponúka perspektívu využitia prínosov rastu odvíjajúceho sa od poznatkov.

Inteligentná špecializácia otvára nové možnosti medziregionálnej spolupráce okolo spoločných priorít, čiže umožňuje vzájomné dopĺňanie s využitím silných stránok a pretvorenie európskeho rastového a integračného vzorca. Európska rada, Európsky parlament i Európsky výbor regiónov vyzdvihli, že je potrebné ďalej stavať na tomto prístupe¹.

Budovanie kapacít

Jadrom politiky súdržnosti je umožniť všetkým regiónom, aby nadobudli konkurencieschopnosť a chopili sa príležitostí na vnútornom a globálnom trhu. Takéto budovanie kapacít však

nemožno uskutočniť v izolácii ani s výlučne vnútorným zameraním. Sú potrebné medzinárodné referenčné hodnoty a spolupráca, aby sa rozvinuli strategické kapacity, vyberať si, dostávať výzvy od kritických priateľov a vytvárať partnerstvá. Takéto medziregionálne siete spolupráce umožňujú vzájomné učenie o správe inovácie a prínosoch šírenia znalostí.

Inovačné stratégie s vonkajším zameraním

Rozvoj stratégií inteligentnej špecializácie sa často najskôr zameriaval na správu², aby sa stanovili sľubné investičné oblasti v regióne na vybudovanie jeho konkurenčných výhod, no často sa venovala malá pozornosť ostatným regiónom a ich konkurenčným výhodám. Mnohé regióny si odvtedy uvedomili, že pomocou medzinárodného porovnávania a spolupráce sa možno vyhnúť riziku zdvojovania alebo nezásadným investíciám, a možno tak vycibriť konkurenčnú pozíciu ich priorít inteligentnej špecializácie. Prostredníctvom medziregionálnej spolupráce si regióny môžu spoločne zlepšovať svoju medzinárodnú konkurencieschopnosť v globálnych hodnotových reťazcoch.

1) Závety Rady z 10. júna 2016 „Rozumnejšia a jednoduchšia politika súdržnosti priaznivejšia pre výskum a inovácie“; uznesenie Európskeho parlamentu z 13. septembra 2016 o politike súdržnosti a stratégiách výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu [2015/2278(INI)]; stanovisko Výboru regiónov z 22. marca 2017 „Stratégie pre inteligentnú špecializáciu: vplyv na regióny a medziregionálnu spoluprácu“.

2) „Proces podnikateľského objavovania“ s miestnymi činiteľmi inovácie, aby sa vytvoril konsenzus o silných stránkach a prioritách.

Inteligentná špecializácia ako koordinačný mechanizmus

Inteligentná špecializácia v inovačných stratégiách s vonkajším zameraním, ktorá sa usiluje o rozlišovanie a zladenie s ostatnými regiónmi, môže byť tiež silným mechanizmom na zlepšenie kvality investícií do inovácie. Využívajú doplnkovosť medzi špecializáciami v nových európskych hodnotových reťazcoch. Napríklad v novo vznikajúcom biohospodárstve sa rôzne regióny špecializujú na rôzne zdroje výroby biomasy, na spracovania bioobalov alebo na ich uplatňovanie v rôznych spotrebiteľských výrobkoch.

Konkurencieschopnosť regiónov a regionálnych klastrov pre nový rast a pracovné miesta na takýchto novo vznikajúcich trhoch a odvetviach závisí od kapacity na koordináciu vzájomných zdrojov s cieľom ponúknuť integrované riešenia, zatiaľ čo inteligentná špecializácia poskytuje spôsob, ako identifikovať partnerov na spoluprácu z celej Európy.

Rozmanitosť ako konkurenčná výhoda

Rozmanitosť je konkurenčná výhoda Európy, ktorá vychádza zo spolupráce na rozvoji nových riešení spoločných výziev, zabezpečovaní pracovných miest, čistej energie, mobility alebo zdravotnej starostlivosti pre občanov, a na pretavovaní týchto možností do hospodárskeho rozvoja prostredníctvom zabezpečovania inovačných riešení.

Rozvoj a testovanie riešení na tieto výzvy často presahuje schopnosti jednotlivých regiónov alebo krajín. Inteligentná špecializácia je spôsob, akým Európa reaguje na spoločenské výzvy, a to prostredníctvom zhodnocovania jedinečných schopností všetkých regiónov EÚ, ktoré sa môžu stať živými laboratóriami pre budúcnosť.

Tematická inteligentná špecializácia poháňa medziregionálnu spoluprácu

Inteligentná špecializácia si preto vyžaduje aj „inteligentnú spoluprácu“. Tematické platformy inteligentnej špecializácie³

podporujú medziregionálne partnerstvá s cieľom pomáhať činiteľom inovácie v partnerských regiónoch začleniť svoje investície do nových európskych hodnotových reťazcov⁴. Európska komisia podporuje tieto partnerstvá s cieľom rozvíjať spoločné plány pre spoločné investovanie do osobitných prioritných oblastí, ako sú efektívna a udržateľná výroba, vysledovateľnosť a veľké dáta v poľnohospodárskych hodnotových reťazcoch alebo vykurovanie a chladenie. Zapojilo sa už vyše 85 regiónov, ktoré budujú kapacity na rozvoj klastrov, pilotné a demonstračné projekty a na presadzovanie podnikateľských investícií, ktoré sú prínosné pre regióny a celú Európu. ■

Jyrki Katainen, podpredseda Európskej komisie a vedúci projektového tímu „Pracovné miesta, rast, investície a konkurencieschopnosť“, konferencia Inteligentná špecializácia, Helsinki

ĎALŠIE INFORMÁCIE

Konferencia Inteligentné regióny: Začiatkom júna Helsinki hostovali druhý ročník konferencie o inteligentnej špecializácii v európskych regiónoch, na ktorej posudzovali dosiahnuté úspechy a pripravovali pôdu na vývoj v budúcnosti.

<http://europa.eu/!mf36Hu>

3) Pozri platformu S3: <http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/s3-thematic-platforms>.

4) Tematické platformy inteligentnej špecializácie pre energetiku, modernizáciu priemyslu a poľnohospodárstvo a potravinársky priemysel spolupracujú od júna 2016. Snažia sa zoskupiť regióny a ich činiteľov inovácie v partnerstvách v záujme zosúladenia ich investícií v prioritných oblastiach. Koncom mája 2017 sa formálne začalo 18 takýchto partnerstiev s účasťou približne 85 regiónov.

RIS3 – dôvod existencie, prvé výsledky a budúcnosť

Cieľom prístupu inteligentnej špecializácie je podnecovať regióny, aby stanovili strategické oblasti na rozvoj činností výskumu a vývoja a inovácie. Takto môžu regióny riešiť dvojitý problém, ktorý súvisí s rozlišovaním a špecializáciou ich inovačných schopností, pričom štandardné inovačné politiky ho zvyčajne riešia veľmi zle.

RIS3 poskytuje nástroje a postupy na zvládanie regionálnych rôznorodostí a pomáha regiónom rozpoznať a využívať svoje odlišnosti a premietnuť ich do budúcich konkurenčných výhod.

Toto je dôvod existencie inteligentnej špecializácie – upriamenie pozornosti a prostriedkov na určitý počet strategických oblastí s cieľom aktivovať prospešné postupy konkretizácie a špecializácie v súvislosti s inováciami.

“Dôvod existencie inteligentnej špecializácie – upriamenie pozornosti a prostriedkov na určitý počet strategických oblastí s cieľom aktivovať prospešné postupy konkretizácie a špecializácie v súvislosti s inováciami.”

Vytváranie stratégií inteligentnej špecializácie neznamena, že „všetko ostatné“ by sa malo zanedbávať. Najvšeobecnejšie a najhorizontálnejšie politiky sú prirodzene aj naďalej nutné a inteligentná špecializácia sa stáva doplňujúcou možnosťou, ktorej aktivácia je pre regióny viac ako žiaduca, ak sú schopné zriadiť inteligentný postup identifikácie strategických oblastí a rozvíjať ich.

Zatiaľ je priskoro na hodnotenie vplyvu RIS3 na inováciu, produktivitu a rast, no určité výsledky už možno pozorovať, ak aj nie zmerať.

Jedným zo základných výstupov je to, že pri samotnom postupe tvorby stratégie sa vytvorili priaznivé účinky, ktoré vyplynuli zo záväzku regiónov k procesu podnikateľského objavovania. Regióny dnes napríklad poznajú samých seba lepšie ako predtým, pretože sa museli sami hodnotiť a skúmať svoj potenciál a schopnosti.

Pre regióny je užitočné aj produktívne, keď venujú väčšie úsilie objavovaniu a výberu, a to podrobne a s výhľadom do budúcnosti, pokiaľ ide o prioritné oblasti pre výskum a vývoj a inováciu. Znalosti a skúsenosti získané pri objavovaní a výbere správnej orientácie pre výskum a vývoj a inováciu môžu byť cenné pri vykonávaní nasledujúcich fáz zostavovania, výroby a distribúcie výrobku/procesu/trhu.

K tvorcom politiky pomaly preniká nové politické zmýšľanie, ktoré zahŕňa decentralizáciu, interakcie verejného a súkromného sektora, vlastné objavovanie a stanovovanie priorit.

Ďalším dôležitým výsledkom je to, že tento prístup poskytuje nový logický základ pre výmenu znalostí a spoluprácu medzi regiónmi, pretože inteligentná špecializácia pomáha dosvedčiť, že aký-

Prof. Dominique Foray
predseda katedry ekonómie
a riadenia inovácie,
École Polytechnique Fédérale
de Lausanne (CH)

koľvek región má niekoľko spoločných priorit s viacerými inými regiónmi – a takto sa vytvára logický základ pre budovanie sietí a partnerstiev.

Nemožno spochybníť, že tento prístup priniesol obrovský vplyv v Európe aj v ostatnom svete. Vzhľadom na tento vplyv a na významnú mobilizáciu verejného i súkromného sektora na regionálnej úrovni, by bolo jednoducho absurdné zrušiť prístup RIS3. Postup učenia politiky bol významný a regióny teraz oveľa lepšie vedia, ako postupovať pri tvorbe a uplatňovaní S3, ako to vedeli pred piatimi rokmi, keď sa táto koncepcia zaviedla. Veľa sa naučili a ďalej učia. Môžeme si byť teda istí, že regionálne orgány a zainteresované strany budú efektívnejšie a účinnejšie zabezpečovať RIS3, ak sa to od nich bude opakované vyžadovať v nasledujúcom období. ■

Budovanie investičnej politiky pre súdržnejšiu Európu

Z politiky súdržnosti EÚ sa podporujú stovky tisícov projektov vo všetkých európskych regiónoch. Je to najväčší zdroj investícií EÚ, ktorý podporuje významné projekty reálneho hospodárstva a prispieva k štrukturálnej zmene v členských štátoch EÚ.

Emma Marcegaglia
predsedníčka BusinessEurope

“Politika súdržnosti musí zmodernizovať a zjednodušiť spôsob svojho fungovania, pričom musí stanoviť strednodobý až dlhodobý rámec, ktorý však bude dostatočne pružný, aby sa vedel prispôbiť novým okolnostiam, podporovať projekty s jednoznačnou pridanou hodnotou EÚ a poskytovať správne výkonnostné stimuly.”

Politika súdržnosti je zakotvená v zmluvách a odráža solidaritu EÚ. Okrem toho má táto politika veľký význam pri podpore súdržnejšej Európy vo všetkých jej formách: hospodárskej, sociálnej a územnej.

Teraz však nastal čas posunúť sa od mentality rozdeľovania a rýchleho čerpania a uvažovať o tejto politike s uplatnením logiky investovania, konkurencieschopnosti a štrukturálneho zlepšenia. Takýto postup bude potrebný na zvýšenie úspechov politiky súdržnosti, a súčasne na dosiahnutie konvergencie medzi členskými štátmi, ktorá je nevyhnutnou podmienkou pre riadne fungovanie EÚ, a predovšetkým eurozóny.

Politika súdržnosti musí byť začlenená do európskej investičnej stratégie, pričom musí uplatňovať silný územný prístup a zameriavať sa na vybavenie jednotlivých regiónov nástrojmi, ktoré sú potrebné na vybudovanie ich konkurencieschopnosti. Musí stáť na čele hospodárskej a štrukturálnej premeny a zabezpečiť odolnú základňu v jednotlivých regiónoch na základe vlastných silných stránok.

Treba si uvedomiť, že úspechy politiky súdržnosti zachádzajú za finančné krytie poskytnuté prostredníctvom európskych

štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) a sú pevne previazané s pozitívnymi vedľajšími účinkami, ktoré prináša. Tieto účinky sú viditeľné v rámci budovania kapacít, vymedzovania dlhodobých priorít, stratégií regionálnej špecializácie, partnerstiev a v ďalších oblastiach.

No tieto prínosy treba znásobiť. Na dosiahnutie tohto cieľa musí politika súdržnosti zmodernizovať a zjednodušiť spôsob svojho fungovania, pričom musí stanoviť strednodobý až dlhodobý rámec, ktorý však bude dostatočne pružný, aby sa vedel prispôbiť novým okolnostiam, podporovať projekty s jednoznačnou pridanou hodnotou EÚ a poskytovať správne výkonnostné stimuly.

Predovšetkým sa musíme aj naďalej približovať k politike, ktorá „sa zameriava na výsledky“ a menej na čisto formálne dodržiavanie súladu. Štrukturálne fondy musíme spraviť prístupnejšie a zrozumiteľnejšie a vybaviť ich zjednodušeným, integrovaným a proporcionálnym systémom kontroly. Musíme aj naďalej budovať administratívne a technické kapacity na regionálnej úrovni a skutočné partnerstvá vo všetkých fázach programov a na všetkých úrovniach správy.

V neposlednom rade musí politika súdržnosti lepšie pochopiť, že EÚ a jej členovia pôsobia a súťažia na celosvetovej scéne. Napríklad EŠIF musia zostať otvorené spoločnostiam všetkých veľkostí. Nesmieme zabudnúť na to, že stredne veľké a veľké podniky majú silné pozitívne vedľajšie účinky na miestne hospodárstvo, a zároveň aj na rast MSP. EÚ sa preto musí vyhnúť tomu, aby vytvorila fenomén úniku investícií v Európe, ale skôr musí využiť svoje nástroje na zabezpečenie toho, aby bola príťažlivou destináciou pre investície, pričom bude aj naďalej budovať silnú a súdržnú Európu. ■

BUSINESSEUROPE

BusinessEurope je popredným zástancom rastu a konkurencieschopnosti na európskej úrovni. Zastupuje spoločnosti z celého kontinentu a zasadzuje sa za otázky, ktoré majú najväčší vplyv na ich výkonnosť: <https://www.busesseurope.eu/>

Politika súdržnosti a paradox verejného sektora

Budúca politika súdržnosti bude mať veľa spoločného so súčasnou politikou. Prečo? Pretože ciele súčasného programového obdobia, t. j. zabezpečiť inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast, budú mať v budúcnosti skôr väčšiu ako menšiu váhu.

Navyše mnohé z kľúčových tém programu 2014 – 2020, ako je dôraz na výsledky, posilňovanie kvality inštitúcií a zjednodušenie predpisov, naberú v budúcnosti takisto väčší význam.

Dosahovanie hmatateľných výsledkov je ešte dôležitejšie, keď je EÚ pod tlakom, aby európskym občanom preukázala svoju hodnotu. Nový dôraz na výsledky, čiže na účinky a vplyv regionálnej politiky, už dlho mešká, pretože v minulosti sa kládol príliš veľký dôraz na schopnosť regiónu absorbovať finančné prostriedky ako prostriedok na dosiahnutie cieľa, a nie ako samotný cieľ. Dôraz na výsledky poukazuje na význam druhej témy, ktorou je inštitucionálna kvalita.

Kvalita inštitúcií, a predovšetkým verejných inštitúcií, je očividne najdôležitejšia prísada v recepte na inováciu a rozvoj. Budúca politika súdržnosti však bude musieť rozlúštiť paradox verejného sektora.

Tento paradox spôsobujú dva radikálne odlišné trendy. Na jednej strane je verejný sektor už takmer desať rokov pod tlakom úsporných opatrení, čo znižuje jeho schopnosť konať. Na druhej strane je verejný sektor hrozbou pre odvetvia poznačené spoločenskými výzvami, ktoré veľkým dielom prispievajú k inteligentnému, udržateľnému a inkluzívnemu rastu. Medzi ne patrí energetika, zdravotníctvo, vzdelávanie, doprava, potravinová bezpečnosť a dôstojná starostlivosť o starších ľudí.

Ak má politika súdržnosti v budúcnosti zabezpečovať hmatateľnejšie výsledky, musí spolupracovať s inteligentným verejným sektorom, ktorý nemôže byť ochabnutý. Verejné správy a ich agentúry musia preto upustiť od despotického štýlu riadenia, ktorý uplatňovali v minulosti, a prispôbiť sa štýlu najúspešnejších agentúr, ako sú SPRI v Baskicku, Aster v regióne Emilia Romagna a JIC na Južnej Morave. Tieto agentúry sú znalcami na pestovanie regionálnych inovačných ekosystémov, v ktorých sa zainteresované strany z verejnej, súkromnej sféry a z tretieho sektora učia spolupracovať vo vzájomný prospech.

„Kvalita inštitúcií, a predovšetkým verejných inštitúcií, je očividne najdôležitejšia prísada v recepte na inováciu a rozvoj.“

A napokon, regulačné zjednodušenie musí zostať na vrchole priorit. V súčasnosti verejný sektor prijíma zmiešané signály. Rétorika politiky súdržnosti ho nabáda, aby bol obratnejší, tvorivejší a experimentálnejší, zatiaľ čo kultúra auditu netoleruje zlyhanie a zabraňuje tvorivosti v mene dodržiavania predpisov.

Kevin Morgan
profesor v odbore verejnej správy
a rozvoja a
dekan pre angažovanosť na
Cardiffskej univerzite (UK)

Politika súdržnosti, ktorá rieši tieto obavy, môže právom tvrdiť, že sa vážne zasaďuje za inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast. ■

Politika súdržnosti – úspechy a ambície z kanadskej perspektívy

Politické komunity v Kanade sa dlhodobo zaujímajú o Európsku úniu a jej vlajkovú loď, politiku súdržnosti. Tento komentár ponúka kanadskú perspektívu na významné úspechy politiky a jej budúce ambície.

Neil Bradford, PhD, predseda katedry politických vied, Huron University College, Western University (CA)

Ako vysoko decentralizovaná federácia s rozsiahlym zemepisným pokrytím a výraznými regionálnymi identitami je Kanada postavená pred rovnaké výzvy typu „jednota v rozmanitosti“ ako EÚ. Kanadské vlády od 60. rokov 20. storočia vykonávajú územné stratégie regionálnej hospodárskej konvergencie a národnej sociálnej súdržnosti, pričom sa inšpirovali inovačnými myšlienkami a osvedčenými postupmi EÚ.

Úspechy

Integrujúci hospodársky rozvoj: Politika súdržnosti EÚ je priekopníkom v dvoch regionálnych rozmeroch. Prvým je to, že sa posunula od veľkých investícií do infraštruktúry v zaostávajúcich regiónoch k endogénemu rastu prostredníctvom produktivity a podnikania vo všetkých regiónoch, a najnovšie k „inteligentnej špecializácii“ prostredníctvom regionálnych systémov inovácie. Po druhé táto politika zahŕňa soci-

álne a environmentálne ciele, ktoré sa súčasne zameriavajú na udržateľnosť regionálnych hospodárstiev a na sociálne investície na podnecovanie rastu. Integrovaný rozvoj EÚ spája hospodárske, sociálne a ekologické priority, namiesto toho aby medzi nimi robil kompromisy.

„Politické komunity v Kanade sa dlhodobo zaujímajú o Európsku úniu a jej vlajkovú loď, politiku súdržnosti.“

Viacúrovňové riadenie: Politika súdržnosti stavia na zásade subsidiarity a partnerstva. Viacúrovňová koordinácia politiky vychádza z konzultácií a komunikácie a prechádza zmluvami o správe pre „pružnú podmienenosť“, v ktorých sa spresňujú očakávania financovania EÚ a súčasne sa umožňujú regionálne prispôsobenie programu. Vo viacúrovňovom riadení EÚ sa kombinuje „politika založená na danom mieste“ s hierarchickým dohľadom a podporou.

Učenie a prispôsobenie: Politika súdržnosti kreatívne uplatňuje údaje s cieľom podkladať a zlepšovať regionálnu tvorbu programov. Investície EÚ sa odvíjajú od robustného trojfázového rámca na rozlišovanie regionálneho bohatstva a potenciálu. Hodnotenie programov sa čoraz viac opiera o ciele, ukazovatele, referenčné porovnanie a monitorovanie. Zmes kvantitatívnych a kvalitatívnych opatrení EÚ objasňuje účinnosť verejných investícií a zdokonaľuje regionálne vykonávanie.

Ambície

Demografická zmena: Politika súdržnosti EÚ čelí zložitým migračným výzvam, pretože utečenci hľadajú nové vlasti a kvalifikovaná pracovná sila sa presúva medzi členskými štátmi. Európske obyvateľstvo zároveň celkovo starne. Politika si vyžaduje inovačné plánovanie osídlenia v záujme prehlbenej rozmanitosti a nápadité reformy blahobytu v celom životnom kolobehu.

Digitálna premena: Politika súdržnosti čelí zložitým regionálnym a hospodárskym výzvam, pretože technológie menia prácu, výrobu a spotrebu v platformových hospodárstvach. Digitálna priepasť ohrozuje územnú a sociálnu súdržnosť, keď sa investície sústreďujú v mestských uzloch. Politika si vyžaduje „inkluzívnu inováciu“ s cieľom šíriť digitálne príležitosti prostredníctvom posilňovania elektronických služieb, modernizácie zručností a sociálnych inovácií.

Administratívna inovácia: Politika súdržnosti čelí zložitým výzvam v oblasti správy, pretože národné vlády a regionálne orgány považujú prístup k programom za byrokratický a dohľad sa podľa nich spája s prílišnou kontrolou. Administratíva politiky sa musí zjednodušiť a vykonávanie programov musí byť založené na „spoločnom riadení“. Hodnotiace protokoly by mali podnecovať dodržiavanie súladu s cieľmi politiky súdržnosti a využívať partnerské hodnotenie na posilnenie administratívnej kapacity pri tvorbe politiky EÚ aj realizácii regionálneho programu. ■

Budúcnosť financií EÚ

Skupina na vysokej úrovni pre vlastné zdroje (HLGOR) bola zriadená vo februári 2014, aby uvažovala o hľadaní transparentnejších, jednoduchších, spravodlivejších a demokraticky zodpovednejších spôsobov financovania EÚ. Skupine predsedal bývalý taliansky premiér a komisár EÚ Mario Monti a pozostáva z členov vymenovaných Európskym parlamentom, Radou a Európskou komisiou. Záverečná správa a odporúčania boli predstavené v Európskom parlamente a v Rade v januári 2017.

Aké sú podľa vás hlavné výzvy pre financie EÚ po roku 2020?

Hlavné výzvy pre financie EÚ sú už dnes prítomné a podobajú sa na výzvy, ktorým čelí samotná EÚ: Ako môžeme opäť získať dôveru našich občanov? Ako môžeme zabezpečiť lepšiu oprávnenosť európskych výdavkov? EÚ v uplynulých rokoch zasiahlo viacero kríz a väčšina z nich poukázala na nové priority: posilniť konkurencieschopnosť európskeho hospodárstva, a predovšetkým riešiť nezamestnanosť mladých ľudí; zabezpečiť naše vonkajšie hranice a zlepšiť spoluprácu v oblasti vnútornej bezpečnosti a obrany; splniť si naše záväzky v boji proti zmene klímy a zhoršovaniu stavu životného prostredia; a napokon zabezpečiť hladký prechod z EÚ-28 na EÚ-27, keď Spojené kráľovstvo odíde z EÚ.

V súčasnosti sa očakáva a neprestajne sa nalieha, aby EÚ v týchto otázkach konala, a napriek tomu často nie sú zahrnuté do jej tradičnej hlavnej činnosti. Týka sa to najmä vnútornej a vonkajšej bezpečnosti, ktoré zotrávajú vo sfére vnútroštátnej suverenity. Hoci sa v najnovších ročných rozpočtoch uplatnili nástroje pružnosti, ešte len uvidíme, ako sa budú vykonávať.

Aké hlavné zmeny navrhujete oproti súčasnému systému?

Reforma systému príjmov je súčasťou tohto celkového posunu, pretože súčasný systém financovania, ktorý je založený

“Politiky EÚ, a predovšetkým súdržnosť, prospievajú všetkým krajinám, ba dokonca aj „čistým prispievateľom“.”

na prevládajúcom podiele národných príspevkov z členských štátov, uprednostňuje súčasný stav a zabraňuje zameraniu sa na nové potreby. V správe skupiny na vysokej úrovni pre vlastné zdroje preto uvádzame deväť odporúčaní, ktoré povedú k zmene.

Z týchto môže mať podľa mňa najväčší vplyv zameranie sa na výdavky s najvyšš-

“Štrukturálne a investičné fondy budúcnosti budú zohrávať zásadnú úlohu v našom reformnom úsilí, pretože sú často terčom kritiky za financovanie príliš veľkého počtu projektov s otáznou európskou pridanou hodnotou.”

šou európskou pridanou hodnotou, zrušenie úľav v prospech určitých krajín a zavedenie jedného alebo viacerých nových vlastných zdrojov prepojených s hlavnými politikami EÚ. Napríklad môžu byť vytvorené vlastné zdroje založené na spoločnej reformovanej DPH alebo na spoločnej dani z príjmu právnických osôb s cieľom prispieť k lepšiemu fungovaniu jednotného trhu, zjednodušiť život spoločnostiam a podporovať boj proti daňovému podvodu alebo úniku; environmentálne vlastné zdroje môžu prispieť k úsiliu o elimináciu uhlíka a k zelenému rastu. Zastávam názor, že posledné uvedené odporúčanie predstavuje spôsob, akým môže príjem EÚ priniesť dodatočnú pridanú hodnotu. EÚ nemôže vyberať dane, ale jej príjem môže prispievať k napĺňaniu politik a cieľov EÚ.

Aké sú hlavné prekážky, ktoré znemožňujú tieto zmeny?

Najočividnejšia prekážka spočíva v rozhodovacom procese, ktorý sa uplatňuje na systém financovania a ktorý zahŕňa asymetrické právomoci Európskeho parlamentu a Rady. S Európskym parlamentom sa konzultuje len o vlastných zdrojoch, pričom sa vyžaduje jeho súhlas s viacročným finančným rámcom a spolurozhoduje o ročnom rozpočte. Okrem toho sa rozhodnutia v Rade musia prijí-

mať jednomyselne a v nadväznosti na ratifikáciu vo všetkých národných parlamentoch. Toto je najnáročnejší postup, aký existuje.

Ďalšie prekážky súvisia so skutočnosťou, že vo väčšine prípadov poprední predstavitelia, ktorí absolvujú prvé rokovanie, sú len zriedka prítomní na druhom, a takto sa triešti pamäť a skúsenosti, prípadne to vedie k nedorozumeniam o tom, ako fungujú financie EÚ. Pri odmietaní skutočných vlastných zdrojov sa často používa nepravdivý argument, podľa ktorého sa napríklad ľudia domnievajú, že len národné príspevky umožňujú členským štátom kontrolovať financie EÚ, a že samostatnejšie vlastné zdroje by viedli k nekontrolovaným zvýšeniam rozpočtu. Nie je to pravda. Skutočné vlastné zdroje by zmenili skladbu príjmov (a znížili by národné príspevky). O objeme rozpočtu sa rozhoduje vo viacročnom finančnom rámci. A keďže rozpočet EÚ musí byť vyvážený a nemôže využívať dlh, príjem sa automaticky vypočítava, hneď ako sú známe výdavky – a nie naopak.

Akú úlohu by podľa vás mali zohrávať európske štrukturálne a investičné fondy?

Štrukturálne a investičné fondy budúcnosti budú zohrávať zásadnú úlohu v našom reformnom úsilí, pretože sú často terčom

kritiky za financovanie príliš veľkého počtu projektov s otáznou európskou pridanou hodnotou. Platí to najmä v rozvinutejších regiónoch v bohatších členských štátoch. Navyše, vzhľadom na to, že sa financujú prostredníctvom vnútroštátnych finančných balíkov, považujú sa za hlavnú zložku zamerania na čisté bilancie.

Budúca reforma bude mať ťažkú úlohu, a to opätovne potvrdiť oprávnenosť opatrení EÚ v mnohých regiónoch prostredníctvom zamerania sa na verejné blaho na úrovni celej EÚ, a nie len na miestnych úrovniach. Takisto bude musieť dosvedčiť výhody, ktoré prinášajú, za rámcom bezprostredných príjemcov. Cezhraničné výhody, vedľajšie alebo pákové účinky sa počas rokovaní o rozpočte v súčasnosti prehliadajú alebo sú skryté, a pritom sú ukazovateľom európskej pridanej hodnoty. Treba to zmeniť, aby bol rozpočet transparentnejší, zodpovednejší a spravodlivejší. Politiky EÚ, a predovšetkým súdržnosť, prospievajú všetkým krajinám, ba dokonca aj „čistým prispievateľom“.

Zhrnutie a odporúčania sú dostupné v 23 jazykoch: http://ec.europa.eu/budget/mff/hlgor/index_en.cfm

INFORMAČNÉ MIESTO: 3 – PLATFORMA OTVORENÝCH ÚDAJOV

MÁTE NEJAKÝ PROBLÉM, KTORÝ BY STE CHCELI PREBRAŤ V RUBRIKE INFORMAČNÉ MIESTO V BUDÚCICH ČÍSLACH PANORAMY?

CHCELI BY STE, ABY SME NA PLATFORME OTVORENÝCH ÚDAJOV EŠIF ZVEREJNILI NEJAKÝ DÁTOVÝ SÚBOR?

V TAKOM PRÍPADE NÁM POŠLITE E-MAIL: REGIO-EVAL@EC.EUROPA.EU

Komunikácia o výkonnosti EŠIF: spoločné ukazovatele sú čoraz dôležitejšie

Potreba monitorovania a podávania správ o výkonnosti musí byť spoločnou zodpovednosťou a kľúčovým prvkom všetkých zmysluplných diskusií o politike EÚ.

V programoch na roky 2014 – 2020 boli zaznamenané zlepšenia, pokiaľ ide o používanie ukazovateľov na meranie výstupov a výsledkov jednotlivých EŠIF. Spoločné ukazovatele sú silný nástroj na komunikáciu o celkových úspechoch politiky v členských štátoch. Tento vývoj sprevádzali ďalšie zlepšenia súvisiace s výkonnosťou, ako napríklad robustnejšie stanovenie cieľov, jasnejšie vymedzenie zamerania a nový výkonnostný rámec prepojený s výkonnostnou rezervou. Jedným z účinkov väčšieho zamerania na výkonnosť je to, že o ukazovatele sa už nemôže zaujímať len hŕstka technikov.

Súčasný systém ukazovateľov sa vyvinul postupom rokov na základe skúseností a učenia, ktoré sú špecifické pre jednotlivé fondy. Spoločné ukazovatele sú teda spoločné pre programy v rámci každého konkrétneho fondu, pričom ukazovatele sa

upravujú podľa uplatňovaných cieľov, cieľových sektorov a intervenčnej logiky špecifických pre daný fond.

Výber koncepcií ukazovateľov a vymedzenie spoločných ukazovateľov ovplyvnili dve hlavné otázky:

- Sú ukazovatele zmysluplným meradlom intervencií a cieľov konkrétneho fondu?
- Sú ukazovatele ihneď dostupné bez vytvárania nadmerných nákladov a záťaže pre správcov a príjemcov?

Na obdobie rokov 2014 –2020 boli odpovede na tieto otázky vypracované v partnerstve so zainteresovanými stranami a odborníkmi z členských štátov počas niekoľkých rokov úvah.

Najviditeľnejším produktom súčasného systému ukazovateľov na platforme otvorených údajov EŠIF je prezentácia blokov „úspešnosti“ pre spoločné ukazovatele podľa fondu a podľa témy. Medzi ďalšie zlepšenia patrí rozšírený zoznam spoločných ukazovateľov a lepšie metodiky zberu a podávania správ o ukazovateľoch EFRR a ESF.

DVA PRÍKLADY Z ESF A EFRR KONCOM ROKA 2015

ESF: stav zamestnanosti účastníkov

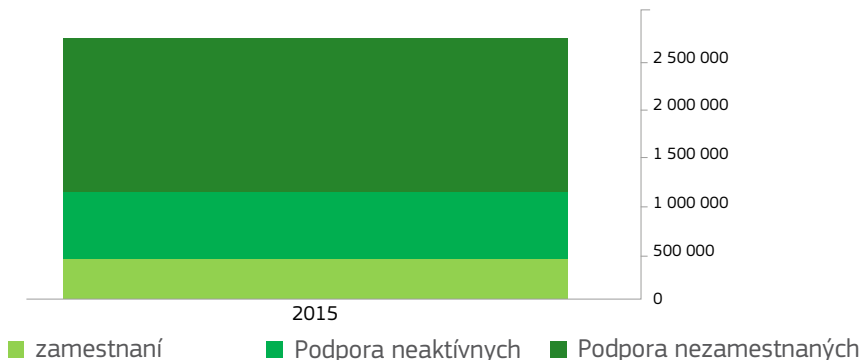
Realizácia: 2 707 055 účastníkov

z nich

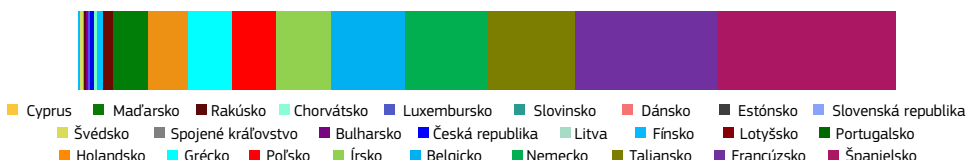
Podpora nezamestnaných: 1 574 509 účastníkov

Zamestnaní: 435 940 účastníkov

Podpora neaktívnych: 696 606 účastníkov

Prehľad realizovaných hodnôt programu (2015)

Máme príliš veľa ukazovateľov?

Táto otázka zaznela na najvyššej úrovni inštitúcií EÚ, a to pri najmenšom preto, že na úrovni EÚ by bolo jednoduchšie komunikovať prostredníctvom malého počtu ukazovateľov, ktoré možno jednoducho zoskupovať. Európsky dvor audítorov takisto nedávno spochybnil opodstatnenosť a využívanie veľkého množstva ukazovateľov špecifických pre jednotlivé programy a náročnosť ich zoskupovania na úrovni EÚ.

Na druhej strane, rôzne zainteresované strany majú rôzne potreby a navrhujú širokú škálu ukazovateľov, pričom mnohé z nich sú pre ne opodstatnené a majú ich už k dispozícii vo svojom regióne alebo členskom štáte.

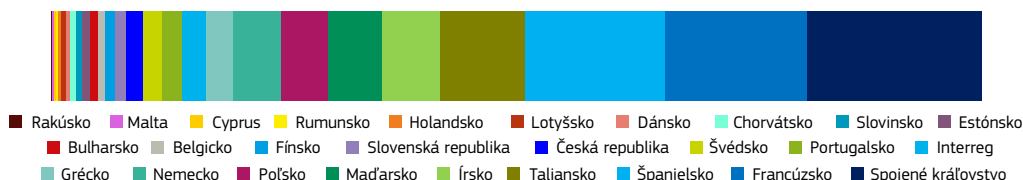
Ďalšie vysvetlenie zdanlivo veľkého množstva spoločných ukazovateľov EÚ je veľmi široký tematický záber opatrení a sektorov financovaných z EŠIF. Napríklad pre EFRR existuje 46 spoločných ukazovateľov.

Správne otázky možno sú: „Zachytávajú spoločné ukazovatele kľúčové úspechy v jednotlivých tematických oblastiach?“ a „Sú oblasti, v ktorých nezachytávajú kľúčové úspechy?“

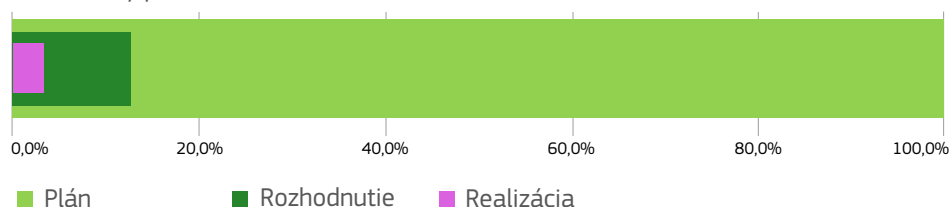
VEĽA SPOLOČNÝCH UKAZOVATEĽOV ZA FONDY SA PREMIETA DO ZOPÁR UKAZOVATEĽOV PODĽA „TÉMY“: PRÍPAD EFRR

RTDI: 6 ukazovateľov	IKT: 1 ukazovateľ	Firmy: 9 ukazovateľov
Energetická klíma: 5 ukazovateľov	Životné prostredie: 7 ukazovateľov	Doprava: 6 ukazovateľov
Sociálna infra.: 2 ukazovatele	URBAN: 4 ukazovatele	Interreg: 6 ukazovateľov

EFRR: firmy prijímajúce podporu
Plán: 1 098 048 podnikov
Rozhodnutie: 137 463 podnikov
Realizácia: 36 379 podnikov
Prehľad cieľov programu

Realizačný pokrok

Ako ďalej?

V diskusii o viacročnom finančnom rámci EÚ po roku 2020 a o budúcnosti spoločného riadenia prostredníctvom EŠIF je otázka výkonnosti a merania úspechov horúca téma. Hlavné otázky sú:

- Môžeme zlepšiť meranie výkonnosti fondov, a zároveň znižovať záťaž pre zainteresované strany?
- Je možné racionalizovať rôzne koncepcie ukazovateľov vo všetkých fondoch? Potrebujú rozdielne zainteresované strany rozdielne ukazovatele?
- Bolo by prínosné vymedziť spoločné ukazovatele EÚ vo všetkých fondoch s cieľom merať úspechy a komunikovať o nich?
- Mali by sme sa zamerať na znižovanie počtu špecifických vnútroštátnych ukazovateľov? Alebo je dôležitejšia kvalita ukazovateľov a ich význam pre politiku?

Môže sa to javiť ako technická diskusia, ale je kľúčová pre budúcnosť politiky. Sledujte túto oblasť, alebo ešte lepšie, zapojte sa do nej! ■

ĎALŠIE INFORMÁCIE

Platforma otvorených údajov EŠIF:

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

Vyberte si časť „Úspechy“ na stránkach jednotlivých „tém“, „krajín“ alebo „fondov“.

Časté otázky na platforme otvorených údajov týkajúce sa „úspechov“:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/faq/about_open_data/

Osobitná správa ECA č. 2/2017: Rokovania Komisie

o partnerských dohodách a programoch v oblasti súdržnosti na roky 2014 – 2020:

<http://www.eca.europa.eu/sk/Pages/DocItem.aspx?did=41008>

Prečo by mala byť posilnená politika súdržnosti najvyššou prioritou EÚ

Európa nikdy nepotrebovala politiku súdržnosti viac ako v terajšej pohnotej a neistej dobe. Jednota Európy je ohrozená, čím sa spochybňuje budúcnosť EÚ ako celku.

Európska komisia vo svojom najnovšom diskusnom dokumente o využívaní globalizácie právom uznala, že je potrebné „zamerať sa na regionálne a miestne investičné potreby [...] a zabezpečiť, že prospech z vnútorného trhu budú môcť mať všetky regióny, ktoré sa budú môcť lepšie pripraviť na výzvy spojené s globalizáciou“.

Preto sa Konferencia okrajových prímorských regiónov (CPMR) domnieva, že posilnená a oživená politika súdržnosti pokrývajúca všetky regióny by mala byť najvyššou prioritou agendy Komisie v nasledujúcich rokoch. Ponúkame niekoľko kľúčových posolstiev do budúcnosti, aby sa tento zámer mohol stať skutočnosťou.

Po prvé sa nazdávame, že by sa mal dodatočne rozšíriť územný rozmer budúcej politiky súdržnosti. Európsky projekt potrebuje politiku súdržnosti na naplnenie cieľov EÚ vo všetkých členských štátoch a regiónoch. Je mimoriadne dôležité, aby sa ciele EÚ realizovali v celej Európe, a to aj na osobitných územiach, ako sú ostrovné regióny, najvzdialenejšie regióny a severné riedko osídlené regióny (NSPA).

CPMR vychádza z predpokladu územnej, hospodárskej a sociálnej súdržnosti, ktoré predstavujú ciele Spoločenstva v službách solidarity EÚ. Tieto zásady umožňujú obyvateľom rôznych území EÚ rovnocenne využívať základné slobody, ktoré sú ustanovené v Zmluve a vykonávajú sa prostredníctvom politik Spoločenstva.

“Namiesto porovnávanía grantov a finančných nástrojov by Komisia mala určiť, kde finančné nástroje vytvárajú najväčšiu pridanú hodnotu v rámci budúcej politiky súdržnosti, ktorá by sa mala aj naďalej opierať prevažne o granty.”

Eleni Marianou
generálna tajomníčka CPMR

Po druhé, v súvislosti s finančnými nástrojmi máme konštruktívnu víziu na obdobie po roku 2020. Namiesto porovnávanía grantov a finančných nástrojov by Komisia mala určiť, kde finančné nástroje vytvárajú najväčšiu pridanú hodnotu v rámci budúcej politiky súdržnosti, ktorá by sa mala aj naďalej opierať prevažne o granty.

Podobne Európsky fond pre strategické investície môže pridať hodnotu k celkovej

investičnej politike Európy, no zostáva vysoko nevyvážený, či už zo zemepisného alebo sektorového pohľadu. V záujme zachovania ústrednej úlohy politiky súdržnosti pri podpore regionálneho rozvoja by Komisia mala vymedziť jasné hranice medzi týmito dvomi nástrojmi a poskytnúť usmernenia o tom, ako ich čo najlepšie skombinovať.

A po tretie sa domnievame, že Európa potrebuje ambicióznú nadväzujúcu stratégiu na stratégiu Európa 2020. Politika súdržnosti naplní svoje ciele, len ak bude založená na komplexnej, ambicióznej a dlhodobej európskej stratégii pre udržateľný rast a rozvoj v celej EÚ.

Očakávania CPMR na obdobie po roku 2020 zostávajú vysoké, ale v hre je budúcnosť Európy! ■

CPMR
CRPM

Konferencia okrajových prímorských regiónov spája približne 160 regiónov z 25 štátov EÚ a mimo nej. CPMR zastupuje zhruba 200 miliónov ľudí a zasaďuje sa za vyváženejší rozvoj európskeho územia. Pôsobí ako think tank a lobistická skupina za regióny, pričom sa zameriava najmä na sociálnu, hospodársku a územnú súdržnosť námornej politiky a prístupnosti.

www.cpmr.org

Politika súdržnosti – ako môže EÚ súčasne udržať solidaritu a investície?

Robin Huguenot-Noël
Politický analytik EPS pre
hospodárske riadenie a rozpočet
EÚ, a Alison Hunter
Vyššia poradkyňa EPC pre
regionálnu politiku, regionálnu
inováciu a priemyselný rast

Nárast populizmu a euroskepticizmu, najmä v znevýhodnených skupinách, zvýšil tlak na EÚ, aby posilnila svoje investičné nástroje a nástroje solidarity, a predovšetkým politiku súdržnosti.

Na toto posilnenie sa však treba pozeráť v kontexte neistoty o budúcom smerovaní EÚ, pokiaľ ide o vnútornú a vonkajšiu bezpečnosť, globálny vývoj, migráciu a pretrvávajúce nerovnováhy hospodárskej a menovej únie (HMÚ).

Očakáva sa, že Brexit povedie k podstatným škrtom rozpočtu EÚ, takže politika súdržnosti (PS) môže mať v nasledujúcom viacročnom finančnom rámci menší rozpočet s doplnkovými, novými prioritami. Toto prináša nové výzvy pre PS v čase, keď sa opäť skúma jej efektívnosť pri dosahovaní súdržnosti v EÚ. Tento kontext však zároveň vytvára príležitosť na uza-

tvorenie novej dohody, ktorá bude vychádzať z prepojenejšieho operačného rámca, v ktorom sa zblížujú „spoločenstvá“ PS namiesto toho, aby sa podporovala súťaž o finančné prostriedky a výhody.

Treba komplexne posúdiť, ako môže PS presadzovať solidaritu EÚ, a zároveň zabezpečiť, aby sa finančné krytie poskytovalo udržateľným spôsobom. Táto politika v uplynulých desaťročiach veľkým dielom prispela k plánu EÚ na zabezpečenie „inteligentného a inkluzívneho rastu“. Často nás to však stojí nadmernú byrokráciu, kritiku o „cyklickom financovaní“, nedostatočné prepojenie medzi výdavkami a potrebami a problémy s čerpaním finančných prostriedkov.

Projekt EÚ si vyžaduje nový impulz, ktorý bude podopierať odvážna reforma politiky súdržnosti. Na posilnenie jej dôveryhodnosti a účelnosti by sa hospodárske, sociálne a územné ciele politiky mali presunúť do jadra projektu EÚ. Opodstatnenosť a hodnota PS by sa mala lepšie integrovať a odkomunikovať v celej politike EÚ a rámci financovania. Politika súdržnosti ako „priekopník“ solidarity EÚ sa môže využiť a rozšíriť svoju prítomnosť na miestnej úrovni len vtedy, ak nadobudne potrebný štatút a dosah, aby to mohla dosiahnuť.

Jasný účel má zásadný význam. Dôveryhodnosť politiky ako hnacej sily investícií sa musí výrazne posilniť, čo znamená zjednodušiť pravidlá a realizačné systémy a zosúladiť PS s hospodárskym riadením, aby sa zvýšila škála úsilia a podporili sa investície. Nová PS by však takisto mala zahŕňať rozlišovací prístup, v ktorom sa riadne rozlišuje medzi realizačnými schopnosťami v rámci EÚ (napr. čerpanie fondov a úroveň rozvoja).

“Na posilnenie jej dôveryhodnosti a účelnosti by sa hospodárske, sociálne a územné ciele politiky súdržnosti mali presunúť do jadra projektu EÚ.”

Niektoré z týchto návrhov sa môžu stretnúť s odporom. V súčasných podmienkach je však v záujme všetkých partnerov PS, aby vážne zohľadnili možné reformy s cieľom vytvoriť budúcu politiku, ktorá bude plniť svoj účel po roku 2020. Najhorším výsledkom by bolo zníženie finančných prostriedkov bez využitia príležitosti na reformu a stanovenie priorit. ■

European Policy Centre je nezávislý, neziskový think tank zameraný na presadzovanie európskej integrácie prostredníctvom analýzy a diskusie, ktorý podporuje a kladie otázky európskym tvorcom rozhodnutí, aby prijímali uvedomelé rozhodnutia vychádzajúce z dôkazov a analýzy, a poskytuje platformu pre partnerov, zainteresované strany a občanov, ktorí sa venujú tvorbe politiky EÚ a budúcnosti Európy: <http://www.epc.eu/about.php>

Lepšie financovanie miest pomôže zabezpečiť výraznejšie výsledky pre občanov

Politika súdržnosti je dlhodobou najvýraznejším vyjadrením solidarity medzi členskými štátmi a regiónmi v EÚ a zabezpečila pozoruhodné zlepšenia verejných služieb a infraštruktúry v celej Európe.

Politika súdržnosti aj naďalej prináša jasné a viditeľné výsledky pre občanov v rôznych oblastiach od lepšieho prístupu k školám, zdravotnej a sociálnej starostlivosti cez čistejšie ovzdušie a vodu až po udržateľnejšiu mobilitu.

V mojom vlastnom meste Gente nám štrukturálne fondy umožnili investovať do riešení s využitím špičkových technológií aj „technológií nižšej úrovne“. Z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) sme investovali 5 miliónov EUR na vytvorenie novej podnikateľskej štvrte. Moderná budova bude využívať prírodné zdroje a podnecovať výskum, inováciu a podnikanie. Zároveň EFRR poskytuje aj počiatkový kapitál na experimentovanie s novými formami prijímania rozhodnutí a sociálnej inovácie, čo prináša jasné, viditeľné výsledky pre našich občanov a zlepšuje ich kvalitu života.

Na pozadí Brexitu a dlhodobějších dôsledkov finančných kríz sa nasledujúce kolo diskusií o politike súdržnosti bude odohrávať v značne odlišnom kontexte. Necháva otvorených niekoľko otázok o tom, aká bude presná kapacita budúceho rozpočtu EÚ.

Táto výzva nám dáva šancu premyslieť si, ako v Európe robíme veci, a ako lepšie zapojiť občanov do rozhodovania. Politika súdržnosti môže byť základným kame-

ňom silnejšej a jednotnejšej EÚ, v ktorej sa občania cítia prepojení s myšlienkou Európy a vidia, ako EÚ prispieva k lepšej kvalite života v našich mestách.

Mestá majú dobré postavenie na práci v partnerstve s tvorcami politiky EÚ, aby sa vytvárala politika, ktorá vychádza z potrieb občanov. Ako najbližšia úroveň vlády k občanom môžeme prepájať investície EÚ s miestnymi potrebami a zabezpečovať lepšiu návratnosť finančného krytia. V nedávnom politickom dokumente združenia EURO CITIES sa zasadzujeme za silnejšiu politiku súdržnosti po roku 2020 založenú na troch zásadách:

- 1) politika súdržnosti musí aj naďalej pokrývať všetky regióny. Je to politika európskej solidarity;
- 2) výraznejšie uplatňovanie zásady partnerstva musí pomôcť mestám lepšie sa zapájať a umožniť väčší prístup k finančným prostriedkom. Väčšina globálnych výziev sa sústreďuje v mestách a riešenia sa často uplatňujú práve v mestách;
- 3) zjednodušenie existujúcich zdrojov finančného krytia, a predovšetkým lepšia integrácia Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja pomôže mestám efektívnejšie poskytovať základné služby.

Máme veľa dôvodov na to, aby sme boli hrdí na Európu: pretrvávajúci mier, väčšie bohatstvo a solidarita. EÚ však bola otrávená od základov v dôsledku Brexitu a rastúceho euroskepticizmu. Silná politika súdržnosti, ktorá účinne podporuje mestá a regióny v ich úsilí o zvládanie našich výziev, môže byť jedným z najsilnejších nástrojov EÚ na prekonanie týchto kríz. ■

Daniël Termont
primátor Gentu
a predseda EURO CITIES

“Politika súdržnosti môže byť základným kameňom silnejšej a jednotnejšej EÚ, v ktorej sa občania cítia prepojení s myšlienkou Európy a vidia, ako EÚ prispieva k lepšej kvalite života v našich mestách.”

EURO CITIES je sieť významných európskych miest. Jej členov volia miestne a obecné samosprávy významných európskych miest. Prostredníctvom šiestich tematických fór, širokej škály pracovných skupín, projektov, činností a podujatí ponúka svojim členom platformu na výmenu znalostí a myšlienok o otázkach, ktoré majú vplyv na bežný život Európanov:

<http://www.eurocities.eu/eurocities/home>

Finančné prostriedky politiky súdržnosti EÚ a boj proti chudobe

Nedostatočný pokrok pri dosahovaní cieľa stratégie Európa 2020 na zníženie chudoby o najmenej 20 miliónov ľudí nespôsobil len finančná kríza, ale aj nevykonávanie vyváženejšej sociálnej a hospodárskej agendy.

Leo Williams
riaditeľ Európskej siete proti chudobe

Toto zlyhanie vedie k sociálnej a demokratickej kríze. Nedávno prijatý európsky pilier sociálnych práv by mohol byť začiatkom skutočnej reakcie, ale vyžaduje si skutočný záväzok k nadväzujúcim opatreniam a vykonávaniu na vnútroštátnej úrovni.

„V ďalšom kole finančných prostriedkov politiky súdržnosti EÚ by sa malo zväziť vyčlenenie finančných prostriedkov ESF na sociálne začlenenie.“

Bez cieľa v oblasti chudoby a výrazného úsilia o nadväzujúce opatrenia prostredníctvom stratégie Európa 2020 a postupu semestra by situácia mohla byť ešte horšia. Jedným z najvýznamnejších krokov na zníženie počtu osôb žijúcich v chudobe bolo ohraničenie 20 % Európskeho sociálneho fondu na sociálne začlenenie. Z prvého posúdenia Komisie vyplýva formálne dodržiavanie tohto záväzku vo všetkých členských štátoch. Ak to však Komisia skutočne myslí vážne, je potrebné ďalšie monitorovanie a podávanie správ, aby sa zistilo, čo je obsahom

sociálneho začlenenia vo financovaných opatreniach, a aby sa posúdilo, do akej miery tieto opatrenia pomáhajú ľuďom vymaniť sa z chudoby.

Platforma ESF, ktorú podporuje Komisia, a najmä tematická sieť o začlenení, poskytuje príležitosti na výmenu informácií o opatreniach sociálneho začlenenia podporovaných ESF v rámci troch tém:

- 1) inovácia v poskytovaní sociálnych služieb s osobitným dôrazom na deinštitucionalizáciu;
- 2) opatrenia s dosahom na skupiny a spoločnosti, ktoré zažívajú vysokú mieru chudoby a diskriminácie s dôrazom na bezdomovcov a Rómov; a
- 3) opatrenia na podporu prístupov aktívneho začlenenia s dôrazom na integrované vedenie a posilňovanie účasti v spoločnosti a na trhu práce. Táto činnosť by mala prispievať k stanoveniu ukazovateľov sociálneho začlenenia, ktoré by mohli pomôcť monitorovať vyhradzovanie finančných prostriedkov na sociálne začlenenie.

V ďalšom kole finančných prostriedkov politiky súdržnosti EÚ by sa malo zväziť vyčlenenie finančných prostriedkov ESF na sociálne začlenenie. Zásadný význam bude mať záväzok na investovanie potrebného času a prostriedkov na zabezpečenie toho, aby všetky opatrenia sociálneho začlenenia skutočne napĺňali príslušné ukazovatele. Navyše program Fondu európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby, ktorý sa zameriava na sociálne začlenenie, potravinovú pomoc a materiálnu pomoc, dosvedčuje, ako môžu finančné prostriedky EÚ podnecovať účinné opatrenia, ktoré majú dosah na ľudí a spoločnosti pociťujúce chudobu a vylúčenie.

Touto praxou sa preukazuje, že budúci finančný rámec EÚ, ako aj podporná potravinová pomoc, by mali zahŕňať širokosiahly program sociálneho začlenenia. Tieto opatrenia sú potrebné, aby sa naplnil význam piliera sociálnych práv. ■

EUROPEAN ANTI POVERTY NETWORK

Európska sieť proti chudobe je najväčšia európska sieť vnútroštátnych, regionálnych a miestnych sietí, do ktorej sa zapájajú MVO pre boj proti chudobe a miestne skupiny, ako aj európske organizácie, ktoré sa zaoberajú bojom proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu: <http://www.eapn.eu/>

Vytváranie „aliancie ochotných“

Karl-Heinz Lambertz, predseda Združenia európskych pohraničných regiónov a nastávajúci predseda Európskeho výboru regiónov (VR), vyzdvihuje význam cezhraničnej spolupráce pri posilňovaní hospodárskeho rozvoja a súdržnosti.

Aká je pridaná hodnota európskej politiky súdržnosti pre pohraničné regióny v EÚ?

Európska únia je rozdelená mnohými vnútornými hranicami a rozdielne právomoci, štruktúry, sociálne a daňové právne predpisy často spôsobujú ťažkosti. Pohraničné a cezhraničné regióny sú navyše zaťažené zemepisnými prekážkami, ako sú hranice vedúce pozdĺž riek a horských hrebeňov. Hranice sa často považujú za neprekonateľné prekážky, ktorých prekonanie si vyžaduje množstvo úsilia a času. Úspešná cezhraničná spolupráca však dosvedčuje, že konflikty tiež môžu byť zdrojom hospodárskeho rastu a vzájomného porozumenia. Pri dosahovaní udržateľnej a účinnej európskej integrácie je preto potrebná spolupráca vo forme cezhraničnej spolupráce. Ak neexistuje súdržnosť na európskych hraniciach, potom bude ťažké naplniť cieľ územnej súdržnosti, ktorý je v Zmluve zakotvený pre celú EÚ.

Bez podpory politiky súdržnosti nikdy nerozvinú svoj potenciál v dôsledku rozdielnych miestnych a regionálnych priorit. Až príliš často sa strácajú príležitosti na využívanie „kritickej masy“ investícií, ktoré majú zmysel len vtedy, keď sa vykonávajú v cezhraničných projektoch – napríklad nemocnice, cezhraničné služby, zariadenia na spracovanie odpadu, hospodárska spolupráca atď. Výzvou je vytvoriť nové funkčné naplnenie hraníc a premeniť ich na styčné body. Tu sa ukazuje, akú skutočnú pridanú hodnotu môže prinášať politika súdržnosti v pohraničných regiónoch Európy.

Mobli by ste zhrnúť, čo sa dosiaľ a čo ešte treba spraviť?

Politika súdržnosti pomáha pohraničným regiónom rozvíjať svoj potenciál prostredníctvom prekonávania rozdielov v prioritách na oboch stranách hraníc. Cezhraničná spolupráca má pozitívny

vplyv na európske pohraničné regióny, najmä pokiaľ ide o hospodársky rast a zamestnanosť, pričom sa vždy vyskytuje doplnkovo k vnútroštátnym opatreniam a výrazne prispieva k vykonávaniu súčasných a budúcich európskych stratégií.

Zachádza to ďaleko za rámec skúseností a koordinácie a vedie to k praktickej spolupráci s doloženými úspešnými výsledkami v oblasti rozvoja infraštruktúry, hospodárskej spolupráce, inovácie a výskumu, trhu práce, cestovného ruchu, kultúry a oveľa viac.

Politika súdržnosti nie je len nástrojom hospodárskeho rozvoja a znižovania regionálnych rozdielov, ale svedčí aj o pridanej hodnote EÚ v celej únii a vo všetkých regiónoch a mestách. Navyše je jedinečným príkladom európskej solidarity a jednoty, pričom vedie k silnejšej a odolnejšej Európskej únii, čo je náš spoločný cieľ ustanovený v Rímskej deklarácii.

“Hranice sa často považujú za neprekonateľné prekážky, ktorých prekonanie si vyžaduje množstvo úsilia a času. Úspešná cezhraničná spolupráca však dosvedčuje, že konflikty tiež môžu byť zdrojom hospodárskeho rastu a vzájomného porozumenia.”

Aké sú hlavné priority pre pohraničné regióny v súvislosti s budúcnosťou financií EÚ?

Pohraničné regióny, a platí to pre všetky regióny v EÚ, majú záujem mať rozpočet EÚ, ktorý prináša skutočnú zmenu pre všetkých občanov. Namiesto zvyšovania počtu programov financovaných EÚ, ktoré sú centralizované na európskej úrovni, pohraničné regióny viac uprednostňujú to, aby sa finančné prostriedky EÚ nastavili na podporu cezhraničných rozvojových stratégií a aby vychádzali z regionálnych potrieb. Nazýva sa to prístup „založený na danom mieste“, ktorý je významným prvkom politiky súdržnosti.

Preto je dôležité, aby sa zvýšila finančná podpora plánovaná pre európsku územnú spoluprácu po roku 2020 a aby bola výrazne vyššia ako súčasné vyčlenenie 3% európskych štrukturálnych a investičných fondov.

Takisto musíme zabezpečiť, aby naše postupy na riadenie finančných prostriedkov boli zjednodušené tak, ako sa to plánuje v iniciatíve „Rozpočet orientovaný na výsledky“, ktorú rozvíja Európska komisia.

Aké sú vaše názory na budúcnosť politiky a EŠIF po roku 2020 z pozície nasledujúceho predsedu Európskeho výboru regiónov (VR) od 12. júla?

Na našom májovom plenárnom zasadnutí VR ako prvý orgán EÚ prijal formálne stanovisko k budúcnosti politiky súdržnosti na základe intenzívnej diskusie

“Jediným cieľom každého, kto pracuje v EÚ a pre EÚ, je zlepšovať a vytvárať prínosy pre život jej občanov.”

s európskymi mestami a regiónmi, Európskou komisiou, Európskym parlamentom, ako aj s mnohými členskými štátmi a nespočetnými zainteresovanými stranami.

Svoju úlohu budúceho predsedu VR vidím vo svetle presadzovania spoločných myšlienok o budúcnosti politiky súdržnosti, a to aj v kontexte debaty o budúcnosti

Európy a so zohľadnením odchodu Spojeného kráľovstva z Únie.

Jediným cieľom každého, kto pracuje v EÚ a pre EÚ, je zlepšovať a vytvárať prínosy pre život jej občanov. Som hlboko presvedčený, že rastúci populizmus a nedostatok dôvery, ktorú pociťujú občania v EÚ, môžeme riešiť len tak, že preukážeme, že EÚ je skutočne prínosná pre ich život a ich spoločenstvá. Právo o to sa snaží politika súdržnosti, a preto ju v budúcnosti budeme potrebovať viac ako kedykoľvek predtým.

Budeme sa snažiť vytvárať „alianciu ochotných“ s cieľom

bojovať za reformovanú politiku súdržnosti, ktorá by mala byť zásadne zjednodušená a založená na silnom partnerstve s mestami a regiónmi. Súčasťou toho je aj väčší dôraz na posudzovanie územných vplyvov politik EÚ, aby sa zabezpečilo, že všetky podporujú cieľ hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, ktorý je zakotvený v Zmluve. ■

AER za politiku súdržnosti po roku 2020 orientovanú na výsledky

Združenie európskych regiónov (AER) verí v novú víziu budúcej politiky súdržnosti – mechanizmus doručovania, ktorý je jednoduchý a dosahuje výsledky v celej Európe.

Michiel Rijsberman
spravodajca AER
Politika súdržnosti po roku 2020
regionálny minister provincie
Flevoland (NL)

Európske regióny pracujú s politikou súdržnosti každý deň a vydávajú odporúčania z terénu pre lepšiu budúcnosť. AER zriadilo pracovnú skupinu pre politiku súdržnosti, ktorá 1. júna 2016 prijala vyhlásenie v rakúskom Sankt Pölte. Identifikujú sa v ňom štyri oblasti: dlhodobá vízia; zjednodušenie a audit; kombinovanie európskych štrukturálnych a investičných fondov s ostatnými fondmi; a viacúrovňové riadenie a tzv. gold-plating.

Politika súdržnosti musí byť pretvorená tak, aby riešila budúce výzvy EÚ. Verejná hodnota pripojená k EŠIF sa bude po Brexite zvyšovať, pričom sa bude škrtiť rozpočet EÚ a vzniknú nové výzvy pre EÚ.

Proti politike súdržnosti stojí jej nízka miera čerpania a ťažkopádny mechanizmus doručovania. EŠIF však priniesli pridanú hodnotu. Jediným spôsobom, ako napredovať, je mať politiku súdržnosti orientovanú na výsledky, jasné ciele EÚ a jednoduchý mechanizmus doručovania pre jej príjemcov.

Hlavné hospodárske, sociálne a územné výzvy z regiónov by mali tvoriť základ vízie politiky súdržnosti po roku 2020. Poskytovaním grantov na inovácie v oblasti energetického prechodu, zmeny klímy a sociálneho začlenenia v našich regiónoch sa táto politika stáva viac ako len mechanizmom na odstraňovanie nerovností v príjmoch medzi európskymi regiónmi. Zlepšovanie kvality života občanov v celej Európe je kľúčom za každým eurom vynaloženým v grantoch. Vízia Európy zajtrajška so spoločnými európskymi cieľmi by mala poskytnúť orientáciu a pocit zodpovednosti medzi príjemcami.

“*Hlavné hospodárske, sociálne a územné výzvy z regiónov by mali tvoriť základ vízie politiky súdržnosti po roku 2020.*”

Obnovené mechanizmy doručovania by mali zabezpečovať: predchádzanie tzv. gold-platingu; jednotný súbor pravidiel pre rôzne EŠIF; a rozlíšené režimy auditu založené na proporcionalite miery chybovosti a rozsahu programu. ■

Združenie európskych regiónov je najväčšia nezávislá sieť regiónov v širšej Európe, ktorá zoskupuje regióny z 35 krajín. Prevezla aktívnu úlohu v diskusiách o politike súdržnosti. V septembri minulého roku viac ako 300 regionálnych predsedov podpísalo iniciatívu „Silná obnovená regionálna politika po roku 2020 pre všetky regióny“.

<http://aer.eu/>

Moderovanie 7. konferencie o politike súdržnosti 2017

Ako moderátorka 7. konferencie o politike súdržnosti, ktorá sa koná tento rok v Bruseli, sa teším na interakcie s dynamickou zmesou hlavných rečníkov, členmi panelu, účastníkmi, ľuďmi z EÚ a ďalšími počas tohto dvojdňového podujatia.

Tohoročná konferencia sa koná v tieni Brexitu, ktorý bude mať istotne významný vplyv na budúce rozpočty EÚ vrátane finančných prostriedkov politiky súdržnosti. V tejto chvíli je nemožné dôsledne vypočítať finančné náklady vystúpenia Británie na budúce rozpočty EÚ. Odhady sa pohybujú od 5 miliárd EUR po 17 miliárd EUR ročného deficitu v závislosti od celého radu faktorov vrátane toho, či sa dočkáme mäkkého alebo tvrdého Brexitu.

Ako írsky novinárka som si úzkostlivo vedomá hospodárskych a politických dôsledkov vystúpenia Británie z EÚ, keďže spoločné hranice medzi Írskou republikou a Severným Írskom budú po Brexite predstavovať obrovské výzvy. A to ani nespomínam škody, ktoré môže vzniknúť nemalému obchodu medzi Írskom a Spojeným kráľovstvom. Keď však odsunieme írsku otázku bokom, riadenie možného finančného deficitu bude nesmierna úloha pre EÚ a jej rozpočet po roku 2020 po tom, ako Británia opustí blok. Takže Brexit bude zrejme v popredí konferencie o politike súdržnosti.

Jedna z prvých diskusií, ktorú budem moderovať prvý deň, sa bude zameriavať na to, ako môže politika súdržnosti prispievať k modernizácii európskeho hospodárstva. Zvyčajne keď moderujem panelové diskusie o modernizácii európskych hospodárstiev, bez výnimky vždy diskutujeme o rastúcom vplyve digitalizácie na priemysel a spoločnosť. Počas týchto debát sa často rozoberajú otázky, ako sú nákladné auta bez vodiča, autonómne výrobné linky a pokročilé robotické technológie.

Ako krajiny EÚ riešia túto digitálnu premenu je veľká otázka. Platí to najmä pre regióny a mestá, ktoré nepokročili natolko ako ostatné. Ak neumožnia taký digitálny pokrok, ktorý je potrebný na zachovanie hospodárskej a sociálnej životaschopnosti, hrozí im, že budú zaostávať a dospejeme k akejsi dvojrýchlostnej Európe, v ktorej budú niektoré krajiny oveľa technologicky vyspelejšie ako iné.

“Ako írsky novinárka som si úzkostlivo vedomá hospodárskych a politických dôsledkov vystúpenia Británie z EÚ, keďže spoločné hranice medzi Írskou republikou a Severným Írskom budú po Brexite predstavovať obrovské výzvy.”

Karen Coleman
hlásateľka/novinárka/
moderátorka

Teraz žijeme v dobe, ktorá od nás vyžaduje pravidelnú aktualizáciu zručností a rekvalifikáciu, aby sme si zachovali význam pre naše pracovné miesta a naše spoločnosti. Ak sa odpojíme od digitálnej siete, môžeme zostať pozadu v čoraz technologickjšom svete.

Takže regióny a mestá musia bystrejšie riadiť prechod zo starých na nové hospodárstva, či už prostredníctvom umožnenia rekvalifikácie vodičov nákladných vozidiel alebo integrácie robotických technológií spôsobmi, ktoré posilňujú, a nie nahrádzajú úlohu ľudí v spoločnosti. A Komisia EÚ musí zabezpečiť, aby nemarila ich modernizačné úsilie tak, že bude nariaďovať množstvo zbytočných pravidiel a predpisov a byrokracie. Ak totiž regióny a mestá neuchopia túto digitálnu premenu, potom sa môže stať, že nedosiahneme takú súdržnosť, akú si EÚ želá vytvoriť. ■

www.karencoleman.com

[@KarenColemanIRL](https://twitter.com/KarenColemanIRL)

Pripravte sa na Európsky týždeň regiónov a miest 2017

V roku 2017 sa Európsky týždeň regiónov a miest bude konať pod názvom „Regióny a mestá pracujú na lepšej budúcnosti“. Podujatie bude zahŕňať asi 100 seminárov, diskusií a činností na vytváranie sietí, na ktorých sa zúčastní takmer 5000 účastníkov. Okrem seminárov organizovaných v Bruseli sa budú od septembra do decembra 2017 konať aj rôzne miestne podujatia v celej Európe.

Pätnásty európsky týždeň regiónov a miest (EWRC) sa uskutoční tesne pred vydaním správy o súdržnosti a predstavením viacročného finančného rámca EÚ na roky 2020 – 2026. EWRC tak získava možnosť stať sa jednou z platforiem na zhromaždenie a predstavenie názorov regiónov a miest na rozpočet aj nasledujúce legislatívne návrhy, a to najmä v súvislosti s politikou súdržnosti a rozvojom vidieka.

**15. EURÓPSKY TÝŽDEŇ
REGIÓNOV A MIEST 2017**

**9. – 12. OKTÓBRA 2017, BRUSEL
REGISTRÁCIA SA ZAČÍNA 10. JÚLA**

ĎALŠIE INFORMÁCIE
[http://ec.europa.eu/regional_policy/
regions-and-cities/2017/index.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/regions-and-cities/2017/index.cfm)

Budovanie odolných regiónov a miest

Tento pilier bude venovaný hospodárskym a sociálnym vplyvom globalizácie a reakcii politiky na úrovni EÚ, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni. Účastníci budú môcť predstaviť a diskutovať o inovačných spôsoboch na podporu zmeny, a predovšetkým o tom, ako vytvoriť inteligentnejšie a odolnejšie európske mestá.

Semináre budú zamerané napríklad na to, ako digitálne možnosti môžu pomôcť pri rozvoji inovačného plánovania, priemyselnej premene, inteligentnej špecializácii a lepšej správe, aby sa prekonali súčasné výzvy a posilnili sa pracovné miesta a investície na všetkých úrovniach EÚ.

Regióny a mestá ako nositelia zmeny

V tomto pilieri sa bude uvažovať o možných úpravách regionálnej a mestskej politiky EÚ v najbližších piatich rokoch a budú sa presadzovať všeobecnejšie úvahy o EÚ z perspektívy regiónov a miest. Poskytne platformu na preukázanie účinných príspevkov regiónov a miest EÚ k európskemu projektu a umožní im poskytnúť materiál do hlavnej politickej debaty paralelne k postupu „Úvahy o Európe“, ktorý začal Európsky výbor regiónov.

Semináre budú zamerané na to, ako miestne a regionálne ekosystémy znižujú rozdiely, napríklad prostredníctvom obehového hospodárstva, tretej priemyselnej revolúcie, otvorených údajov, integrovaného územného rozvoja, mestských laboratórií, činností výskumu a inovácie, pričom sa zároveň pozerajú na budúce vyhliadky.

Výmena znalostí v záujme výsledkov

V rámci tohto piliera regionálne a vnútroštátne orgány vykonávajúce programy, ktoré sú podporované z európskych štruk-

turálnych a investičných fondov, budú mať príležitosť na výmenu skúseností a osvedčených postupov v súvislosti s riadením programov v období rokov 2014 – 2020. Medzi hlavné otázky patria spôsoby na zníženie administratívnej záťaže príjemcov prostredníctvom zjednodušenia, ako aj rôzne prostriedky na posilnenie inštitúcií a budovanie administratívnej kapacity správnych orgánov na všetkých úrovniach.

Budú zahrnuté aj diskusie s odborníkmi, a takisto aj príspevky akademickej obce a účastníkov z krajín mimo EÚ, ktorí sa zaujímajú o postup európskej integrácie, či už z hľadiska inštitúcií alebo v rámci politik, ktorými sa presadzuje európska súdržnosť.

Na seminároch sa budú rozoberať regionálne inovačné systémy, územné posúdenie vplyvu, premietanie učenia do opatrení, mestá efektívne využívajúce zdroje, analýza nákladov a prínosov, medziregionálna spolupráca a spôsob, akým inovačné strediská môžu priniesť udržateľnejší výkon.

.....

RegioStars

Cieľom ocenení RegioStars je identifikovať osvedčené postupy v oblasti regionálneho rozvoja a vyzdvihnúť originálne a inovačné projekty, ktoré by mohli zaujať a inšpirovať ostatné regióny.

Kategóriami ocenení na rok 2017 sú:

1. Inteligentné špecializácie pre inovácie MSP
2. Energetická únia – opatrenia v oblasti klímy
3. Posilnenie postavenia žien a ich aktívna účasť
4. Vzdelávanie a odborná príprava
5. CityStars – digitalizácia miest

Členovia poroty cien RegioStars, ktorej predsedá poslanec EP Lambert van Nistelrooij, v súčasnosti hodnotia 110 prihlášok, ktoré boli predložené tento rok.

Slávnostné odovzdávanie cien RegioStars 2017 sa bude konať v Bruseli v utorok 10. októbra. V tomto roku si zároveň pripomenieme 10. výročie cien a po druhýkrát sa takisto predstaví víťaz hlasovania verejnosti.

ĎALŠIE INFORMÁCIE

http://ec.europa.eu/regional_policy/sk/regio-stars-awards/

Miestne podujatia

Každé regionálne partnerstvo bolo požiadané, aby zorganizovalo jedno miestne podujatie s názvom „Európa v mojom regióne/meste“ vo formáte občianskeho dialógu, ktoré sa má uskutočniť od septembra do decembra 2017 a má zahŕňať účasť člena Európskeho výboru regiónov (VR).

Cieľom občianskych dialógov je vypočuť si mestá a regióny a podať správu priamo od nich a z uskutočnených diskusií. Tieto dialógy sú súčasťou iniciatívy VR „Úvahy o Európe“, ktorá na jar 2018 posluží ako podklad na vypracovanie stanoviska „Úvahy o Európe – príspevok miestnych a regionálnych orgánov k úsiliu obnoviť dôveru v Európsku úniu“, a teda umožňuje skutočné príspevky od regiónov a miest do procesu politiky. Cieľom je pritiahnúť široké spektrum účastníkov vrátane všeobecnej verejnosti, tvorcov politiky a odborníkov a zvýšiť povedomie o vplyve politik EÚ na ich región a mesto. ■

ĎALŠIE INFORMÁCIE

<http://cor.europa.eu/sk/events/Pages/reflecting-eu.aspx>

Interreg Volunteer Youth: podpora cezhraničnej spolupráce a solidarity

Európsky zbor solidarity (ESC) je nová iniciatíva Európskej únie, v ktorej sa vytvárajú príležitosti pre mladých ľudí, aby vo vlasti alebo v zahraničí pôsobili ako dobrovoľníci alebo pracovali na projektoch, ktoré sú prospešné pre spoločenstvá a ľudí v celej Európe. Regionálna politika EÚ sa pripojila k iniciatíve s 1 miliónom EUR s cieľom poskytnúť cezhraničným, nadnárodným alebo medziregionálnym projektom príležitosť na hostovanie dobrovoľníkov (občania EÚ vo veku 18 až 30 rokov) počas dvoch až šiestich mesiacov. Cieľom je podporovať, presadzovať a podávať správy o úspechoch programov a projektov Interreg, a súčasne zvyšovať povedomie o prínosoch spolupráce cez vnútorné hranice EÚ. Ponúkame svedectvá prvých mladých dobrovoľníkov, ktorí sa zapojili do iniciatívy Interreg Volunteer Youth (IVY), ktorú spravuje Združenie európskych pohraničných regiónov.

Štrasburg, 14. septembra 2016: Vchádzam do Európskeho parlamentu a sadám si do rokovacej sály. Som zvedavá na prejav Jean-Claudea Junckera o stave únie.

„Solidarita je spojivo, ktoré Úniu drží pohromade [...] Keď vypukli požiare v portugalských horách, talianske lietadlá hasili plamene. [...] V rovnakom duchu dnes Komisia navrhuje zriadiť európsky zbor solidarity. Mladí ľudia v celej EÚ budú môcť pôsobiť ako dobrovoľníci tam, kde je to najpotrebnejšie [...].“

Vyrastala som a študovala veľa rokov v cezhraničných regiónoch, a preto som sa naučila vážiť si pridanú hodnotu územnej

súdržnosti a integrácie s nadnárodnou oblasťou. Keď je prekračovanie hraníc na dennom poriadku, či už cestou do práce alebo pri behaní, začnete si uvedomovať, aké je dôležité, že tieto hranice nie sú prekážkami.

Z môjho hľadiska je EÚ najmä o solidarite, demokracii a možnosti voľne cestovať; o krajinách, ktoré majú spoločnú víziu; o ľuďoch, ktorí spolupracujú, bránia ľudské práva a odstraňujú nerovnosti; o občanoch, ktorí žijú v mieri. Tento európsky zbor solidarity ponúka ideálnu možnosť na šírenie a presadzovanie všetkých týchto hodnôt, pričom posilňuje spojivo medzi Európanmi.

„Keď je prekračovanie hranice na dennom poriadku, či už cestou do práce alebo pri behaní, začnete si uvedomovať, aké je dôležité, že tieto hranice nie sú prekážkami.“

Moja dobrovoľnícka skúsenosť v rámci Interreg Volunteer Youth sa začala v pondelok 20. marca. Ako spravodajkyňa Interreg na spoločnom sekretariáte Dunajského nadnárodného programu (DTP) sa snažím podporovať, presadzovať a podávať správy o význame spolupráce cez európske hranice a o prínosoch európskej územnej integrácie. DTP sa zameriava na presadzovanie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti a rieši spoločné výzvy, pri ktorých sa očakáva nadnárodná spolupráca, aby sa dosiahli hmatateľné výsledky.

Vďaka veľmi úzkej spolupráci s 54 projektmi, ktoré boli schválené v prvom kole výzvy na predkladanie návrhov, som lepšie, hlbšie, podrobnejšie nazrela do spôsobu, ako nadnárodná spolupráca pripravuje pôdu pre dlhotrvajúce a komplexné projekty s uplatnením udržateľného prístupu. Spolupráca medzi krajinami môže skutočne pomôcť riešiť spoločné problémy, a to obohatením rozhládov o osvedčených postupoch a poučeniach, ktoré sa zhromaždili v iných krajinách. Zbližovanie Európanov je spôsob, ako umožniť výmenu nápadov a predností, a podporovať tak strategickú prácu na dosiahnutie spoločných cieľov.

To, že som bola úplne prvá dobrovoľníčka ESC/IVY vyslaná do terénu, mi otvorilo dvere k novým vysoko cenným skúsenostiam. Dostala som sa tak k životným skúsenostiam – zúčastnila som sa na dňoch otvorených dverí EÚ v Bruseli, nakrútili ma do videa Európskej komisie, poskytla som rozhovory do rádia a novín, stretla som sa s komisárom pre rozpočet a ľudské zdroje a s predsedom Európskeho výboru regiónov, hovorila som o celom tomto dobrodružstve na seminári pre maďarských novinárov... Vydala som sa na náročnú, ale veľkolepú cestu!

Manon, Francúzsko (zobrazená vľavo)

Prečo by som sa mala ako Nemka zaujímať o Poľsko, Dánsko, Švédsko a Litvu? Do programu Interreg pre južný Baltik, čo je špeciálny cezhraničný program spolupráce, do ktorého sa zapája niekoľko regiónov v oblasti južného Baltského mora, som sa prihlásila ako dobrovoľníčka, pretože mám veľkú vieru

v pridanú hodnotu takejto spolupráce pre občanov v Európe. Okrem toho verím, že európsky zbor solidarity môže ponúknuť účastníkom programu Interreg Volunteer Youth jedinečnú príležitosť na zmysluplné prispievanie k budovaniu základu dôvery, a teda pocitu spoločenstva, ktorý je prínosný a obohacujúci pre obidve strany. IVY zapája rôznych partnerov na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej a európskej úrovni a jej jedinečný prístup zdola nahor ma prinútil zamyslieť sa nad solidaritou cez priezor rozšíreného spoločenstva, ktoré podporuje cezhraničnú spoluprácu a zahŕňa viaceré doplnkové úrovne spolupatričnosti.

Keď prejdeme od teórie k praxi, aké sú vlastne moje doterajšie skúsenosti? Moja krivka učenia ako spravodajkyne IVY sa začala „veľkým treskom“ – na dňoch otvorených dverí EÚ v priestoroch budovy Berlaymont v Bruseli. Vyše 30 generálnych riaditeľstiev Európskej komisie predstavovalo svoje činnosti približne 12 000 občanom! Spolu s Manon sme sa starali o rozhovory, informovali sme zvedavých návštevníkov a dokonca sme mali možnosť vyslať naše názory o ESC v živom rozhlasovom vysielaní. Teraz som späť v Poľsku a teším sa, ako budem cez leto podávať správy „z terénu“ o mnohých zaujímavých projektoch európskej územnej spolupráce.

„Do programu Interreg pre južný Baltik som sa prihlásila ako dobrovoľníčka, pretože mám veľkú vieru v pridanú hodnotu takejto spolupráce pre občanov v Európe.“

Svoju misiu som 6. mája ukončila pozitívne, ako Nemka vykonávajúca dobrovoľnícku činnosť v tomto špeciálnom programe cezhraničnej spolupráce v oblasti južného Baltského mora som si rozšírila obzory, prehĺbila si zmysel pre solidaritu a posilnila som sa vo viere, že je potrebné hľadať spoločné riešenia na súčasné spoločné výzvy. Dúfam, že moja krivka učenia ako spravodajkyne IVY bude aj naďalej stúpať rovnako sľubne ako na začiatku, a že v budúcnosti sa do ESC pripoja mnohí ďalší mladí ľudia IVY s optimistickým výhľadom.

Yasmin, Nemecko (zobrazená vpravo)

ĎALŠIE INFORMÁCIE

https://europa.eu/youth/solidarity_sk
<https://www.interregyouth.com/>

Liam

Sara

Andrew

Študentská správa

o projektoch Interreg na Malte

Výročné zasadnutie Interreg 2017 sa konalo 26. – 28. apríla na Malte. Zorganizovala ho Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku s podporou maltského predsedníctva v Rade Európskej únie.

Počas podujatia mali účastníci príležitosť navštíviť jeden z troch projektov:

- cezhraničný projekt Lithos zameraný na ochranu a zhodnocovanie historického dedičstva;
- nadnárodný projekt CypFire zameraný na protipožiarnu ochranu prírodného dedičstva regiónov Stredozemného mora;
- južná infraštruktúra na spracovanie odpadových vôd na Malte.

Pozvaní boli aj študenti žurnalistiky na Maltskej vysokej škole umenia, vedy a technológie (MCAST). Tieto návštevy projektov umožnili týmto mladým ľuďom byť svedkami konkrétnych prínosov spolupráce. V ďalšom texte sa dočítate o ich dojmach.

Lithos

Tento cezhraničný projekt medzi Maltou a Sicíliou sa zameriava na ochranu a zhodnocovanie historického dedičstva. Hlavná architektka projektu Lithos Daphne Marie Fenech počas rozhovoru v Paláci inkvizítora vo Vittoriosa vysvetlila, že projekt sa predovšetkým sústreďuje na súčinnosť medzi historickou profesiou obidvoch národov (Malta a Sicília) a schopnosťou využiť ju na obnovu stavieb a štruktúr, ktoré by inak zanikli.

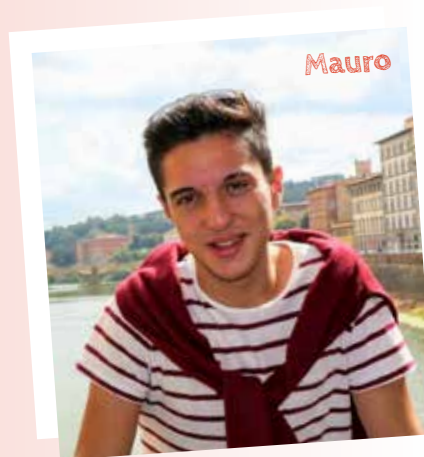
Jednou z popredných techník projektu je stereotómia, ktorá sa odvíja od geometrických znalostí o kresbe a rezaní blokov pevného materiálu. Podľa Fenech skutočnosť, že výsledky projektu boli hmatateľné, pomohla v postupe získavania finančných prostriedkov z európskeho regionálneho fondu. Takto sa postavilo múzeum a školiace stredisko prostredníctvom materiálov, vybavenia a odborných znalostí, ktoré sa nenachádzajú na Malte, ale doviezli sa z Ragusy na Sicílii.

Na adresu prínosov spolupráce s iným členským štátom EÚ v cezhraničnom projekte Fenech uviedla, že komunikácia medzi stranami je výnimočná a platforma ako EÚ pomáha zoskupovať krajiny, ktoré hľadajú partnerov v podobných projektoch.

Okrem obnovy starých štruktúr a infraštruktúry bol ďalším cieľom projektu opätovný vznik murárskych zručností na Malte. Pred touto iniciatívou a podobnými iniciatívami miestni architekti so strachom pozerali na vymieranie murárskych zručností a iných historických povolání súvisiacich s architektúrou.

Významnou úlohou MCAST bolo tiež poukázať na túto otázku počas informačného stretnutia. Vďaka práci tejto inštitúcie v spojení s rôznymi výskumnými činnosťami Heritage Malta sa ponúkli nové vyhliadky pre množstvo potenciálnych murárov.

Liam

CypFire

Dňa 27. apríla sa mi dostala možnosť zúčastniť sa na podujatí projektu CypFire, ktoré zorganizovala Komisia EÚ. Pred návštevou niekoľkých lokalít sa uskutočnila beseda v radnici mesta Mgarr, kde nás privítal primátor Paul Vella, ktorý predstavil ďalších troch rečníkov – Roberto Danti, Gianni Della Rocca a Eman Vella.

Každý porozprával o svojej účasti na tomto projekte. Roberto Danti na úvod porozprával o ciele tohto projektu CypFire, ktorým je zastaviť lesné požiare pomocou prírodnej bariéry z cypruských stromov. Hovoril o tom, ako projekt vznikol prostredníctvom rôznych experimentov v rozličných krajinách a všeobecného šírenia znalostí.

Gianni della Rocca hovoril o technickej stránke projektu a poskytol vedecké podrobnosti o vlastnostiach konkrétnych druhov stromov, ktoré sa nazývajú cyprusy vždyzelené.

Eman Vella napokon hovoril o úlohe radnice Mgarr v predchádzajúcich experimentoch s cieľom určiť najvhodnejší druh cyprusov, ktoré sa použijú ako prírodná bariéra. Mgarr bol najvhodnejším kandidátom na vysadenie stromov, keďže malo najlepšie zachovanú vidiecku oblasť na Malta a veľa priestoru. Stromy boli vysadené na dvoch miestach – prvé sa nachádza v blízkosti Gnejna (2006) a druhé v Ballut (2012). Tieto stromy sa naďalej monitorujú, a to aj napriek skončeniu projektu CypFire.

Sara a Andrew

Zariadenie na spracovanie odpadových vôd Ta' Barkat

Súčasťou výročného zasadnutia bola návšteva infraštruktúry na spracovanie odpadových vôd známa pod názvom Ta' Barkat, ktorá sa nachádza v Xgħajra na Malte. Inžinieri spoločnosti Water Services Corporation Stefan Cachia a David Sacco diskutovali o zámere a cieľoch projektu, pláne a hlavnej infraštruktúre zariadenia.

Cachia na začiatok svojho príspevku hovoril o CF116, čo je jeden z najkultovnejších odpadových projektov na Malte. Tento operačný program bol pôvodne predložený Komisii na schválenie v decembri 2007 a formálne bol predložený v júli 2010. Podľa Cachia sa vďaka CF116 obnovila kvalita vody určenej na kúpanie v súlade so smernicou o vode určenej na kúpanie a odstraňuje sa nadbytočná nespracovaná odpadová voda, ktorá sa vypúšťa do mora. Zámerom tohto projektu je aj zbaviť sa všetkých zápachajúcich emisií nespracovanej vypúšťanej odpadovej vody. Cachia uviedol, že projekt stál približne 80,1 milióna EUR.

Sacco hovoril o zámere a cieľoch projektu, pokiaľ ide o zníženie tlaku na prírodné zdroje vody s cieľom diverzifikovať dostupné vodné zdroje a zvýšiť podiel recyklovanej vody. Takisto uviedol, že vodohospodárske služby zabezpečujú 90 vrtov, 10 čerpacích staníc a 3 zariadenia na čistenie morskej vody reverznou osmózou na Malte a 44 vrtov a 2 čerpacie stanice na ostrove Gozo.

Spoločnosť Water Services Corporation plánuje ďalej investovať do zlepšovania kvality života, čo vedie k investovaniu do budúcnosti maltského obyvateľstva. Delegácia následne navštívila zariadenie.

Miguela a Mauro

ĎALŠIE INFORMÁCIE

<http://webcasting.streamdis.eu/Mediasite/Catalog/Full/5eea1d0698264ad88e78a7cbf397459221>

NOVINKY [V KRÁTKOSTI]

EURÓPSKY PORTÁL INVESTIČNÝCH PROJEKTOV

EIPP je webový portál umožňujúci navrhovateľom projektu so sídlom v EÚ z verejného či súkromného sektora oslovať potenciálnych investorov na celom svete. Bol vytvorený v reakcii na želanie investorov vidieť viac možných investičných príležitostí EÚ na jednej ústrednej informačnej platforme. Ponúka pokročilé vyhľadávanie a kritériá užšieho výberu, čo investorom uľahčuje nájsť projekty podľa svojich preferencií.

Portálom sa zlepší viditeľnosť projektov so sídlom v EÚ pre rozsiahlu sieť medzinárodných investorov, ktoré sú im predstavené v štruktúrovanom a zosúladenom formáte.

SVOJ INVESTIČNÝ PROJEKT MÔŽETE PREDLOŽIŤ NA

<https://ec.europa.eu/eipp/desktop/sk/index.html>

POĽSKO: INICIATÍVA KOMISIE POMÁHA REGIÓ- NOM S NÍZKYM PRÍJMOM DOBEHNÚŤ OSTATNÝCH

V rámci osobitnej pomoci Európskej komisie pre regióny EÚ s malým rastom a nízkym príjmom s využitím finančných prostriedkov politiky súdržnosti jednoročná iniciatíva v Poľsku vykazuje sľubné výsledky. Odborníci z Komisie a Svetovej banky spolu s poľskými národnými a miestnymi orgánmi v uplynulom roku pracovali na určovaní riešení na posilnenie hospodárskeho rozvoja v regiónoch s nízkym príjmom Podkarpacie a Świętokrzyskie vo východnom Poľsku. Vymedzili strategické priority a konkrétne, rýchlo realizovateľné opatrenia pre akademickú obec, podnikateľské prostredie a pracovnú silu.

Na základe týchto prvých sľubných pilotných opatrení sa pripravuje realizačný plán na opakovanie týchto projektov v ďalších vhodných poľských regiónoch.

ĎALŠIE INFORMÁCIE

<http://europa.eu/!Cm83tg>

PROGRAM PEER 2 PEER ORGANIZUJE 100. POD- UJATIE A JE PRIPRA- VENÝ NA VIAC!

Program TAIEX-REGIO PEER 2 PEER dosiahol míľnik 100. podujatia, keď maďarská delegácia navštívila partnerov v Litve s cieľom vymeniť si osvedčené postupy pri vykonávaní finančných nástrojov v oblasti energetickej účinnosti. Program TAIEX-REGIO PEER 2 PEER začalo pred dvomi rokmi GR pre regionálnu a mestskú politiku v úzkej spolupráci s GR pre európsku susedskú politiku a rokovania o rozšírení. Tento nástroj sa teší všeobecnej obľube a jednoducho sa používa. Jeho cieľom je pomáhať správam členských štátov, aby sa ľahšie stretávali a vymieňali si skúsenosti na rôzne témy súvisiace s riadením európskych štrukturálnych a investičných fondov.

Komisii bolo doteraz doručených 171 žiadostí o výmenu, z ktorých sa uskutočnilo 100 a zúčastnilo sa na nich 1 500 osôb z 25 členských štátov EÚ. Široká škála tém týchto výmen sa pohybuje od otázok riadenia a kontroly až po finančné nástroje, mestský rozvoj, inteligentnú špecializáciu, verejné obstarávanie atď. Členské štáty vo svojej spätnej väzbe uvádzajú, že tento nástroj je dobrá pomôcka, jednoducho sa používa a nespája s byrokraciou.

ĎALŠIE INFORMÁCIE

<http://funding.balticsea-region.eu/>

PROGRAM

21. SEPTEMBRA 2017
Európsky deň spolupráce

9. – 12. OKTÓBRA 2017

Brusel (BE)

Európsky týždeň regiónov a miest

10. OKTÓBRA 2017

Brusel (BE)

Slávnostné odovzdávanie cien Regiostars

18. – 19. OKTÓBRA 2017

Budapešť (HU)

6. výročné fórum stratégie EÚ pre podunajskú oblasť

21. – 23. NOVEMBRA 2017

Mníchov (DE)

2. výročné fórum stratégie EÚ pre alpský región

27. – 28. NOVEMBRA 2017

Rotterdam (NL)

Fórum miest

Ďalšie informácie o týchto podujatiach môžete nájsť na webovej lokalite Inforegio v časti Podujatia:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sk/newsroom/events/

PRÁVNE UPOZORNENIE

Európska komisia ani iná osoba, ktorá koná v mene Komisie nenesie zodpovednosť za možné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2017

PDF: ISSN 1725-826X

Opakované použitie je povolené len s uvedením zdroja.

Politiku opätovného použitia dokumentov Európskej únie upravuje rozhodnutie 2011/833/EÚ (Ú. v. EÚ L 330, 14.12.2011, s. 39).

Na akékoľvek použitie alebo reprodukciu fotografií alebo iného materiálu, ktorý nie je predmetom autorského práva EÚ, je potrebné povolenie priamo od držiteľov autorských práv.

Tento časopis sa tlačí v angličtine, francúzštine, nemčine, bulharčine, gréčtine, španielčine, taliančine, poľštine a rumunčine na recyklovanom papieri. Je dostupný online v 22 jazykoch na adrese: http://ec.europa.eu/regional_policy/sk/information/publications/panorama-magazine/

Obsah tohto vydania bol uzavretý v júni 2017.

FOTOGRAFIE (STRANY):

Obal: © Európska Komisia

Strana 4: logo a fotografia © Estónska vláda

Strana 8: logo a fotografia © Nemecké spolkové ministerstvo pre hospodárskeho záležitosti a energetiku

Strana 9: logo a fotografia © Cyprus, ministerstvo financií

Strana 10: logo a fotografia © Európska komisia

Strana 12: logo a fotografia © región Valónsko

Strana 13: logo a fotografia © región Kréta

Strana 14: logo a fotografia © Švédské združenie miestnych orgánov a regiónov

Strana 15: logo a fotografia © Zväz miest a obcí Českej republiky

Strana 18: logo a fotografia © Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj

Strana 20: logo a fotografia © Združenie poľských miest

Strana 21: logo a fotografia © Európsky parlament

Strana 22: logo a fotografie © mesto Valka (LV) a mesto Valga (EE)

Strana 23: logo a fotografia © Ajutament de Santa Coloma de Gramenet

Strana 24: logo a fotografia © Londýnska škola ekonómie a politických vied

Strany 26 a 27: © Európska Komisia

Strana 28: logo a fotografia © École polytechnique Fédérale de Lausanne (CH)

Strana 29: logo a fotografia © BusinessEurope

Strana 30: logo a fotografia © Cardiffská univerzita

Strana 31: logo a fotografia © Huron University College, Western University (CA)

Strana 32: © Európska Komisia

Strana 36: logo a fotografia © Konferencia okrajových prímorských regiónov

Strana 37: logo a fotografia © European Policy Centre

Strana 38: logo a fotografia © Eurocities

Strana 39: logo a fotografia © Európska sieť proti chudobe

Strana 40: fotografia © Európska komisia, logo © AEBR

Strana 42: logo a fotografia © Združenie európskych regiónov

Strana 43: fotografia © Karen Coleman

Strana 46: fotografia © Európska komisia

Strany 48 a 49: fotografie © Európska komisia

ZOSTAŇME V KONTAKTE

#EU7CF

[ec.europa.eu/regional_policy/
cohesiondata.ec.europa.eu](http://ec.europa.eu/regional_policy/cohesiondata.ec.europa.eu)

@EU_Regional
#CohesionPolicy | #ESIFunds

EUinmyRegion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

RegioNetwork

yammer.com/RegioNetwork

[ec.europa.eu/commission/2014-2019/
cretu_en](http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en)
@CorinaCretuEU

Úrad pre publikácie

Európska komisia
Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku
Kommunikácia – Agnès Monfret
Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu